

Michal Viewegh

ANJELI VŠEDNÉHO DŇA

preklad a dramtizácia: Dodo Gombár

(Odohráva sa v podchode /územie – 1/, ktorý sa v náznaku mení na byt Márie a Karola, Jarmily a Zdena, autoškolu, triedu, obchod, fitnescentrum, školskú jedáleň, krčmu, autosalón.../územie 1/. Kvarteto anjelov sa sústreďuje na moste /územie +1/. V dramatinácii je pripísaná postava WC Pani, tajomnej dámy, ktorá v podchode číta knihu Anjeli všedného dňa.)

1/ JOFANIEL

- Jofaniel: Poviem to na rovinu: väčšina našich misií končí neúspechom. Včerajší zážitok zo severovýchodnej Číny bol takmer demotivujúci. A to nechcem hovoriť, že na iných miestach tejto neľútostnej planéty umierajú ľudia akosi bez nás.
- Hachamel: Nemôžeme byť všade.
- Jofaniel: Áno, nemôžeme byť všade, hovoríeva Hachamel. Občas mi napadne otázka, kto vyberá tú hŕstku šťastlivcov, pri ktorých na konci života sme. Naozaj Boh? Alebo výberová komisia pri OSN?
- Hachamel: Náhoda je spôsob, akým Boh anonymne vykonáva zázraky. Naším poslaním nie je klásť otázky, ale dávať aspoň trošku uspokojivé odpovede.
- Jofaniel: Áno, sme iba poslovia. Kuriéri lásky.
- Hachamel: Presne tak. A už sa na to nevy pytuj. Neklad' stále otázky.
- Jofaniel: Existuje ale uspokojivá odpoveď pre trinásťročnú dievča umierajúce na rakovinu? Vtedy si plakal. Nemocničná izba s deviatimi lôžkami v Kashghare. Rodičia napriek všetkým našim chabým pokusom neprišli. Nútiť ich nemôžeme. Možno, keby to bol chlapec. Dnes pre zmenu stredná Európa.
- Nith-Haiah: Dúfam, že mi tá zmena podnebia prospeje.
- Hachamel: Takže, vážení, sme všetci, začíname. Nastavíme si presný čas. – Karol. Učiteľ v autoškole. Päťdesiatdva rokov.
- Ilmuth: Dúfam, že to zvládnem.
- Hachamel: Vždy je to raz prvýkrát.
- Jofaniel: Päťdesiatdva je v každom prípade viac ako trinásť.
- Hachamel: Karolova žena, Mária, učiteľka. Syn, Filip, spolujiteľ autosalónu.

Karol a Mária spolu žijú dvadsaťsedem rokov. Najväčšie medzníky Karolovho života – Škoda 1000 MB, Škoda 120, Škoda Favorit, Škoda Felícia a Škoda Fábica. Nový model Fábice očakáva Karol s napätím.

Jofaniel: Ale už sa v nej neodvezie.

Nith-Haiah: Si cynik. Ako chirurg z MASH-u.

Jofaniel: A ty si si v poslednom čase príliš obľúbil televízor.

Nemôžem sa zbaviť dojmu, že obaja starí páni s Ilmuth flirtujú. Nith-Haiah je len o pol storočia mladší než Hachamel.

Prečo tu kvôli jednému učiteľovi z autoškoly musíme byť štyria?

Hachamel: Lebo sme tím.

Jofaniel: Mordpartia.

Nith-Haiah: Je tu ešte Zdeno.

Jofaniel: Myslel som si, že samovrahov nerobíme.

Hachamel: Ale robíme. Jeho matku.

Jofaniel: Aha. A to musíme mať poradu práve na mieste činu? Musíme sa vždy schádzať na mostoch?

Nith-Haiah: Počul si niekedy slovo konšpirácia?

Jofaniel: Konšpirácia nám príliš nepomôže. A tomu Karolovi už vôbec nie. Dozvedieť sa o týchto ľuďoch včas – to by nám pomohlo. Včas. A nie dvanásť hodín pred smrťou.

Hachamel: Sme iba poslovia. Nič viac a nič menej.

Jofaniel: Túto vetu som počul už stotisíckrát. Sme iba poslovia.

Hachamel: Keď už hovoríme o posloch, prezri si tam toho...

(Všetci sa pozerú dole na mladíka, ktorý roznáša na skútri pizzu.)

Hachamel: Popoludní musíš poznať všetko čo on.

Nith-Haiah: Takže posledným Karolovým jedlom bude pizza.

2/ ESTER

Ester: **Raňajkujem vonku. Ranný vzduch je teplý, nebo je takmer bez mraku. Čo keby sa nádej náhodou ukrývala v korune stromu v susediacom parku? Čo môžem od života ešte očakávať? Zle položená otázka. Nie my od života, ale život od nás ešte niečo očakáva. Niekedy si predstavujem, že som spolu s Tomášom**

zomrela aj ja. Spolu s ním. Uplynulé dva mesiace sú v tom prípade veľkorysý dar. Každý nový deň je niečo ako bonus... V rámci objektivity musím ale uznať, že vdovstvo, bože, príšerné slovo, je v istom zmysle aj obohacujúce. Ovdovieť je niečo ako cestovať sám. Keď cestuje spolu viac ľudí, je to možno zábavné, ale keď cestuje človek sám, všíma si viac detaily, jeho zážitky sú hlbšie. Áno, presne tak si pripadám, ako osamelý cestovateľ. Som vdova. Vdova. Strašné slovo. Vdova, ktorú dnes čaká posledná kondičná jazda v autoškole.

3/ HACHAMEL

WC Pani (Číta.): „Karla a Marii vzbudí v pól sedmé červený elektronický budík. Marie niekoľikrát vzdychne a s námahou se na posteli posadí.“

Mária: Karol... Karol...

Karol: Čo je?

Mária: Tie škáry sa evidentne zväčšujú.

Karol: Aké škáry?

Mária: No tie, v našej novej plávajúcej podlahe.

Karol: Som ti povedal, že nezväčšujú.

Mária: A zväčšujú. (Odchádza do kúpeľne.)

Jofaniel: Čo sa tak uprene dívaš?

Ilmuth: Fascinuje ma to.

Jofaniel: Čo?

Ilmuth: Tieto ľudské rituály.

Karol: **Niekedy mi pripadá, akoby som Márii odovzdával s mesačnou výplatom aj časť svojej osobnosti. S rezignovaným, chápaným úsmevom plným jej pokyny a želania, ktoré považujem za nezmyselné. Moja nádej, že na to niekedy príde sama, chabne. Čo je toto za život??**

Karol: Prosím ťa, čo tam robíš?

Mária: Som v kúpeľni.

Karol: Štyridsať minút? Toľko netrvá ani plastická operácia tváre.

Mária: (Vychádza.) A keď sa budeš sprchovať, tak utri po sebe zem.

Karol: Dobré ráno. (Vojde do kúpeľne.)

Mária: Urobím na večeru vtáčky. Príde Filip.
Karol: *(Z kúpeľne.)* Aspoň k niečomu je dobré mať syna.
Mária: Ja len, aby si prišiel včas.
Karol: Prídem.
Mária: O piatej!
Karol: O piatej.
Jofaniel: Keď sa spoznali, myslela si, že Karol patrí k mužom, ktorí vážia slová...
Mária: **Vtedy mi to imponovalo. Mužskú ukecanosť som považovala za niečo zženštilé. Pár takých typov som poznala zo školy. Z pedagogickej fakulty. Karol hovoril málo, ale čo povedal, malo svoju váhu. Jeho málovravnosť pre mňa vtedy nepredstavovala problém. On mlčal, ja som rozprávala. Mala som pocit, že dokáže ženám načúvať. Karolova ctižiadosť je extrémne nízka, sexuálny apetít, naopak, nepríjemne vysoký. Je takmer nemý, lenivý a večne nadržaný. Zoznam máš na chladničke. Nezabudni najmä na tú tel'acinu.**

4/ NITH-HAIAH

(Zdeno sedí na záchode.)

Ilmuth: Toto je ten Zdeno?
Hith-Haiah: Áno. Po rozvode býva zase u mamy. Nemá nič. Chudoba umierajúceho zvyčajne zväčšuje moje pracovné nasadenie. To mi pripadá príliš ľavicové.

Hachamel: Je to prirodzené.

Jarmila:

(Sedí za stolom, na ktorom má vyložené anjelské karty.)

Drahý môj Bože, pomôž mi porozumieť môjmu (vlastnému) synovi. Žiadam ťa, aby si obklopil moje dieťa láskou, múdrosťou a inteligenciou. Žiadam ťa, aby si ho viedol k rozumným rozhodnutiam, založeným na láske a nie na strachu alebo hneve. Žiadam teba aj Archanjela Michaela, aby ste môjho Zdenka očistili od väzieb a zábran, ktoré by mu mohli brániť v šťastí. Ďakujem.

(Zdeno spláchnu.)

(do rádia) Dobrý deň, volám sa Jarmila. Som kuchárka na základnej škole. Mám chronické gynekologické problémy. Občas mi zvoní v uchu a som mimoriadne citlivá na všetky chemikálie. Na základe týchto skutočností sa domnievam, že som pozemský anjel. Zistila som to v knihe americkej psychoterapeutky Doreen Virtue, ktorá, ako sa dá dočítať na záložke, spolupracuje s ríšami anjelov, archanjelov a víl. Výber pesničky nechám na vás.

Moderátor: Ďakujeme, pani Jarmila. Tak mi ráme len pre vás.

Nith-Haiah: Keď sa zoznámila s knihami Doreen Virtue, začala sa ako Jarmila cítiť nevhodne, a tak si zvolila meno Kelly. Odvtedy si pripadá slobodnejšia. Žije nový život. Pred okolitým svetom sa chráni pomocou farieb.

Ilmuth: Farieb?

Nith-Haiah: Áno. Predstavuje si, že je obklopená nepreniknuteľnou vrstvou svetla určitej farby, ktorá jej slúži ako energetický štít.

Hachamel: Pane Bože.

Nith-Haiah: Najviac sa jej osvedčilo ružové svetlo, ktoré šíri vibrácie lásky voči všetkým, s ktorými sa rozpráva.

Hachamel: Pane Bože.

Zdeno: **Matka mi hovorí Scott. Najprv som sa tomu bránil, potom som rezignoval. V tomto byte som to nikdy nemal ľahké, ale napriek tomu som dokázal vyštudovať vysokú školu a naučiť sa nemecky, anglicky a francúzsky. Pracoval som niekoľko rokov ako personalista vo veľkej zahraničnej firme, po rozvode ma vyrazili. Uznávam, že to bola moja chyba. Teraz som zamestnaný ako šofér vo firme, ktorá predáva cez internet drobnú elektroniku.**

Jarmila: Niečo ti dám, Scott.

Zdeno: Čo to je?

Jarmila: Karta. Je na nej Archanjel Uriel.

Zdeno: *(Číta.) Vaše emócie sa uzdravujú, čo vám umožňuje otvoriť sa väčšej láske. Pomôžu vám zbaviť vaše srdce aj myseľ hnevu a zatrpknutosti.*

Zdeno: A čo s tým mám robiť?

Jarmila: Daj si to do auta, Scott.
Zdeno: Ja nie som Scott, mama. Som Zdeno.
Jarmila: Si Scott.
Zdeno: Keď mi Filip ukradol deti aj ženu, povedal, že som debil a nie Scott.
Jarmila: Si Scott. Môj syn.
Zdeno: Ľudmila sa mi tiež smiala, keď odchádzala s Filipom.
Nith-Haiah: To málo, čo Zdenovi zostalo, sa rozhodol obetovať pomste.
Hachamel: Monte Christo z Prahy.
Zdeno: **Žijem iba myšlienkou na odplatu. Pravidelne cvičím vo fitnesscentre. Sústreďujem sa na svalové partie paží, ramien a brucha. Nohy príliš neposilňujem, pretože silné nohy potrebovať nebudem.**

5/ JOFANIEL

Jofaniel: Pri čakaní na zelenú si Karol znovu predstavuje, ako mu tá ženská fajčí. Samozrejme, chápem, že výrazy ako fajčiť a podobne môžu pripadať ženám vulgárne a nechutné, ale musím povedať, že Karol je v tom nevinne. Za štyri roky priemyslovky a predovšetkým za dva roky vojenskej prezenčnej služby počul asi tisíckrát viac sprostých slov, ako väčšina žien počuje za celý život. Nechať si ho vyfajčiť. Od tej ženskej. V pracovnom diári má pochopiteľne napísané jej priezvisko, ale už o nej nedokáže uvažovať ako o ostatných žiakoch. Vzrušuje ho. Takže ako na pani Novákovú na ňu myslieť nemôže, ale zároveň sa nepoznajú tak dlho, aby si ju mohol automaticky spojiť s menom Ester.

Karol: Na ďalších semaforochoch rovno.
Žiak: Áno.
Jofaniel: Karol myslí na Ester. Na jej vagínu. Kvôli jeho mlčaniu vládne v aute stiesnená nálada.

Karol: Rovno. Povedal som rovno.
Žiak: Áno.
Hachamel: *Smrť majte za istú. Potom vám prídu smrť aj život sladké. A životu vravte: Keď ťa strácam – strácam, čo len blázon by na silu držať chcel.*

Jofaniel: Učiteľ autoškoly a Shakespeare.

Karol: Uistite sa, že vám ten pohrebák dáva prednosť. A plyn. Viac plynu.

Žiak: Áno.

Jofaniel: Tým akákoľvek pozornosť, ktorú tej päťmetrovej pripomienke ľudskej smrteľnosti venuje, končí. Smrť pre Karola predstavuje dávno vyriešenú, nezaujímavú tému. V Karolovom uvažovaní je každá smrť výsledkom nejakej chyby, napríklad osudovej neznalosti, zlej životosprávy či neprimeranej rýchlosti.

Karol: Dovidenia, uvidíme sa vo štvrtok.

Žiak: Áno.

Karol: *(do telefónu)* **Mám ešte dve jazdy. Potom pôjdeme s kolegom na obed. Dáme si španielske vtáčky. Alebo guláš. Alebo sviečkovú. Alebo si dám vyprážený karfiol.**

Jofaniel: Teraz má ešte dvadsaťminútovú pauzu, takže v ponurej kancelárii autoškoly nesmelo poprosí sekretárku o kávu. Tá zajtra ráno povie:

Sekretárka: ***Ešte včera som mu varila kávu.***

Jofaniel: Bude plakať. Karola má celkom rada. Zajtraší nebožtík ide zatiaľ na záchod a trochu sa opláchnie.

6/HACHAMEL

Hachamel: Mária drží pravú ruku ďalej od tela, aby si kriedou nezašpinila sukňu. Chcel som, aby si videla Máriu pri výučbe. Myslel som, že ti to pomôže lepšie pochopiť Karola, ale ty si z Márie pochopiteľne nadšená. Mohol som to predpokladať. U väčšiny žiakov je Mária, ako sa vraví, obľúbená.

Mária: **Myslím si, že som medzi svojimi žiakmi obľúbená. Myslím si to.**

Hachamel: Chlapci a dievčatá v laviciach majú trinásť. Presne toľko, ako tá krásna Číňanka. *Keď som ju v jalovcoch objímal, už sa jej sunul pod chrbát hrob.* Verše, ktoré dnes už nikto nečíta, nedokážem vytriasť z hlavy. Často z nejakej básne alebo románu citujem Jofanielovi, ktorého mám rád ako vlastného syna. Trápi ma, keď si predstavím, ako ho zakrátko strhne prúd vlastných pochybností. *Veriť v Boha by vzhľadom k tomu, aký stvoril svet, mohla byť holá bezbožnosť.* John Banville. Takéto veci Jofanielovi pochopiteľne necitujem.

(Ilmuth využije Hachamelovo zamyslenie a zostúpi medzi ľuďi.)

Hachamel: Ilmuth!

Mária: Otvorte niekto okno.

Ilmuth: Môžem?

Hachamel: Tak choď!

Mária: A píšete si:

Hachamel: Zajtra a pozajtra budú za Máriu aj tak zastupovať kolegovia.

Mária: *Po modrém blankytu bĕlavé páry hynou, lehounký větřík s nimi hraje a vysoko, v daleké kraje, bílé obláčky dálným nebem plynou a smutný vězeň takto mluví k nim.*

Ilmuth: Najpozornejšia žiačka v triede som aj tak ja. Hachamel je ku mne veľmi milý. Zrakom klíše po jednotlivých laviciach, na pekných dievčatách zotráva jeho starecký zrak o kúsok dlhšie. Mohol by si určite privolať budúcu podobu ich životov, ale prečo by to robil. Prečo prilievať do kaluží beznádeje ďalšie vedrá?

7/ NITH-HAIAH

Nith-Haiah: Zdeno si zatiaľ nepripúšťa, že by sa mohol zabiť už dnes, a tak sa v úzkej tmavej predsieni lúči s matkou iba letmo.

Jarmila: Ahoj, Scott, budú kolienka s paradajkovou omáčkou, prídeš?

Zdeno: **Matka ma pohládala po tvári. Vytrpel som to. Nikoho nemá. Ak nepočítam jej posadnutosť anjelmi, nemá ani žiadne záľuby. Premýšľam, čím by som ju mohol ešte potešiť, ale nič mi nenapadá. Život mojej matky je slepá mapa. Kúpiť jej darček k narodeninám – to je neriešiteľná úloha.**

Jarmila: Ešte jednu si vyťahni, Scott.

Zdeno: Mama.

Jarmila: Ešte jednu.

(Podáva mu karty, Zdeno si jednu vyťahne.)

Jarmila: *(Číta.) Ste chránený pred všetkými druhmi zla. To najhoršie je už za vami. Môžete sa uvoľniť a prestať sa báť.*

Nith-Haiah: Ach, Bože. Tak zvestuje pre dnešok Jarmile ženský anjel menom Zanna. Bledá tvár, biele vlasy a nehmotné priesvitné telo s obrysom srdca v hrudníku. A krídla. Ako inak. Ach, Bože.

Jarmila: **Keď som v januári 1976 zistila, že som tehotná, nechcela som to Zdenkovmu otcovi povedať. Bála som sa, že ma opustí. Nemal ešte dvadsať rokov. Vysoký čiernovlasý čašník sa ku svojmu otcovstvu postavil čelom a začal chystať svadbu, ale moje obavy akosi stále pretrvávali. Uvoľnila som sa až po svadobnom obrade. Bola som vo štvrtom mesiaci a šťastie a mladosť zo mňa sršali. Zdenkov, Scottov, otec ma opustil ešte v ten večer – počas svadobnej hostiny. Prvý a zároveň poslednýkrát som ho videla až pri rozvode, po siedmich mesiacoch od svadby. Na syna sa nikdy neprišiel pozrieť.**

Nith-Haiah: Nasledujúcich tridsať rokov života strávila Jarmila hlavne tým, že sa usilovala tejto záhade porozumieť.

Zdeno: *(do telefónu)* **Oui... No áno, prídem do práce a prepočítam tovar. Dva mobily, DVD prehrávač, digitálny fotoaparát a kamera, ďalekohľad a navigátor Sony. Zatvorím kufor, posadím sa za volant pick-upu a prelistujem dodacími listami. Optimálny plán cesty mi je jasný hneď – najskôr vybehnem hore na Žižkov, potom do Strašnic a nakoniec do Říčan. Pred obedom si ešte stihnem zacvičiť. Poobede urobím jedným ťahom západ – Břevnov, Košíře a Nebušice. Zapnem navigáciu a naťukám do nej žižkovskú adresu.**

Mám pocit, že svet je príšerné miesto.

WC Pani: *(Číta.) „Archanděl Uriel mu i dnes sľubuje, že jeho srdce zbaví hnevú a zatvrzelosti.“*

8/ ESTER

Ester: **Som Ester. Som to ja. Pripadám si okradnutá. Pripadám si chudobná. Keby som mala deti, bolo by to ešte horšie. Napríklad by som sa nemohla zabiť. Na druhej strane by ma donútili zmobilizovať minimum životnej energie. A občas uvariť. Keby som mala deti, toľko by som neschudla. Keby som mala deti, neodlomila by som si polovičku zuba o tri dni starú sezamovú zemiľu. Dlhé roky sa mi o chrup staral Tomáš, žiadne iné kontakty som nepotrebovala. Už to nemôžem odkladať. Ak**

ma toto neprinúti k životu, tak potom nič. Samovrahovia sa k zubárovi neobjednávajú. Čo je to? Zase. Zase som sa pristihla, že sa správam, akoby ma niekto pozoroval. Akoby tu bol niekto, o kom neviem. Nie som veriacca, tak prečo, do frasa, celý život predpokladám, že ma niekto hodnotí.

Zubárka: Podťte ďalej, pani doktorka

Ester: Dobrý deň.

Zubárka: Tak mi ho ukážte. Ten zúbok. Otvorte pusinku. Ježišmária. Neomdliete mi tu, že nie?

Ester: Pokúsim sa.

Zubárka: Jete vy vôbec niečo? Raňajkovali ste?

Ester: Vajíčka.

Zubárka: No len aby. Musíme ten úlomok odstrániť. Nebojte sa, nebude to bolieť. Dám vám, samozrejme, anestéziu. Trošku to štipne.

Ester: Ja sa bolesti nebojím.

Zubárka: Nie? To ste výnimka. Tak ideme na to, pani doktorka.

Ester: **V treťom ročníku lekárskej fakulty sa mi cez Vianoce urobil pod sedmičkou vpravo dole vačok, cystogranulom, vzdorujúci všetkým pokusom o vyliečenie. Chodila som k Tomášovi každý týždeň, predtým sme sa nepoznali. Niekoľkokrát mi starostlivo vyčistil obidva koreňové kanáliky a zub provizórne zaplnil dezinfekčnou vložkou, ale ten malý hrbolček v d'asne sa po niekoľkých dňoch vždy opäť objavil. Keď začínal byť tlak nepríjemný, prepichovala som si to ihlou. Sama. Spolubývajúca z internátu sa odvracala s odporom. Na konci januára Tomáš prehlásil:**

Tomáš: Tak hádam začíname víťaziť. Ložisko sme otvorili, prenikli hedstrémom až k apexu, kanáliky zaplníme.

Ester: **Kanáliky zaplníme. Pekne ich zaplníme. Pristihla som sa, ako sa na každú návštevu zubára začínam tešiť. Nemohla som sa dočkať, až sa budeš nado mnou znova skláňať. Chýbal mi tvoj pokojný hlas. Chýbal mi tvoj dych. Môj jazyk sa tešil na tvoje prsty.**

Tomáš: Čo možno očakávať od manželstva, ktoré vznikne kvôli vačku? Už v kolíske našej lásky bol hnis.

Ester: **To bolo myslené ako žart. Smiala som sa spolu s ostatnými. Nedalo sa o tom hovoriť inak ako žartom. Mohol Tomáš svadobným hosťom povedať, že ho, ako neskôr priznal, vzrušovali vtedy aj moje sliny? Obaja sme správne tušili, že väčšina prítomných nič podobné nezažila. Rozprávať pravdivo o začiatkoch nášho vzťahu by bolo rovnako netaktné, ako sa chváliť pred chudákmi rozsiahlym majetkom.**

9/ HACHAMEL

Hachamel: Cez prestávku sa Mária pozrie na nástenku a podozrievavo skontroluje, či nemusí nasledujúcu hodinu za niekoho zastupovať. Keď sa uistí, že má naozaj voľno, vráti sa do kabinetu. Obýva ho s dvomi kolegyňami, ktoré práve učia, takže Mária má celú veľkú miestnosť a dlhých štyridsaťpäť minút len pre seba. Bude, samozrejme, počúvať rádio... Moderátor práve poslucháčom pripomína:

Moderátor: Dnešná relácia je o baby-boxoch, ktoré sú vykurované a kam môžu zúfale matky anonymne odložiť svoje narodené dieťa.

Ilmuth: Čo je to za hudbu?

Hachamel: To je Abba. I believe in Angels.

Mária: *(Telefonuje.)*

Moderátor: Tak, kto sa k nám dovolal tentoraz?

Mária: Dobrý deň. Tu je Mária. Poslucháčka z Prahy.

Moderátor: Á, dobrý deň. Naša verná poslucháčka pani Mária.

Mária: Áno.

Moderátor: Takže... pani Mária. My tu dnes spoločne diskutujeme o zakladaní takzvaných baby-boxov, kam môžu matky, ktoré sú v ťažkej životnej situácii, beztrestne odložiť svoje dieťa, a ktoré sú samozrejme vykurované a signalizáciou prepojené so zdravotníkmi. Aký je váš názor?

Mária: Ja si myslím, že zriaďovanie baby-boxov nie je správna cesta. Keď dávame matkám túto príliš jednoduché riešenie, príliš ich tým zbavujeme zodpovednosti.

Hachamel: Mária si uvedomí, že povedala dvakrát príliš. A to by ako učiteľka nemala. Mlčí.

Moderátor: Tak ďakujeme za váš názor, pani Mária. A želáme pekný deň. Kto sa dovolal ako ďalší?

Ilmuth: Je to smutné.

10/JOFANIEL

Hachamel: *K prameňu sa vzpínam, ku tvojmu menu, z omrvíniiek lásky skladám večnosť jej, aj sila vody utkáva večne krehkú penu, pretrhanú vírmi, hnanú do kaskád.*

Jofaniel: Sme na jednom zo zhrdzavených oblúkov železničného mosta, špina, chladný kov, holubí trus a mizerné graffiti. Rieku križujú labute a kačky, pod vyšehradskou skalou sa obracia parník s turistkami. Sú zalezené v podpalubí. K zastávke Na Výtoni prichádza električka číslo sedem – zhodou okolností ten dopravný prostriedok, ktorý dnes Karola usmrtí. Fúka vietor.

Nith-Haiah: *(k Ilmuth, ktorá máva rukami.)* Čo to robíš?

Ilmuth: Chytám textové správy, v ktorých je úprimná láska.

Nith-Haiah: A prečo to robíš?

Ilmuth: Ja sa tou pozitívnou energiou dobíjam.

Jofaniel: Ryžuješ zlato v stoke, miláčik.

Ilmuh: Náhodou... som ich dnes našla veľa.

Hachamel: Takže. Začneme. Čo máme? Čo sme dnes zistili?

Jofaniel: Prečo zase most? Prečo sa niekedy nemôžeme stretnúť v nejakej útulnej krčmičke? Ako normálni ľudia?

Hachamel: Pretože nie sme normálni ľudia. A v krčme by sme si museli niečo objednať.

Jofaniel: Tak si objednáme. Kôprovku. Alebo španielske vtáčky.

Ilmuth: Čo je to kôprovka?

Nith-Haiah: Tradičné české jedlo.

- Jofaniel: Prvýkrát stojíš tvárou v tvár ľudskej smrti a celá táto bezvýchodisková situácia ťa pochopiteľne rozrušuje. Snažím sa spomenúť si, ako bolo prvýkrát mne. Viem, aké otázky sa ti práve teraz prehávajú hlavou. Aký to má všetko zmysel? Aký má zmysel robiť umierajúcim ľuďom drobné radosti? Zmení sa tým na tej hrôze niečo podstatné?
- Hachamel: Nie, nezmení, ale každopádne je to lepšie ako nič. Každá drobná láskavosť robí ľudský život aspoň o nejaké to promile znesiteľnejším.
- Ilmuth: Oddnes už nebudem nikdy celkom šťastná?
- Jofaniel: Oddnes už nebude nikdy celkom šťastná. Oddnes bude vedieť príliš – ako tie hollywoodske hviezdy, ktoré v dobrom úmysle navštívia africký štát. To potom kaviár rýchlo zhorkne.
- Hachamel: Keď hovoríme o jedle, vieme už roznášať pizzu?
- Nith-Haiah: Tak, tu to máme, mladá pani, pozor, ešte sú horúce. Jedna capricciosa, jedenkrát quattro formaggi.
- Hachamel: Dobre. Bude to náročné, ale musíme sa o to pokúsiť.
- Jofaniel: Takže je to dopredu stratené.
- Hachamel: Máriin vzťah ku Karolovi stojí prakticky už len na zvyku a dobrej vôli, ale niekoľko plamienkov starej lásky v jej srdci ešte stále tlie. Niečo vám prečítam. *(Vyťahuje nejakú knihu, číta.) Pokiaľ ešte rozumiete tomu, ako ste mohli niekedy niekoho milovať, tak ste stále zamilovaní. Vyhasnutej láske je vždy veľmi ťažké uveriť.*
- Jofaniel: Pre mňa je hlavne ťažké uveriť, že po tom všetkom, čo si videl a zažil, ešte stále dúfaš v šťastné konce. Pokiaľ nás tým nechceš iba utešiť.
- Hachamel: Máriina vôľa je, samozrejme, podkopaná únavou a sklamaním. Starne a má so sebou príliš veľa práce. Nežije tu a teraz. Za pár hodín ale bude vdova. Musíme dokázať prebudiť jej spomienky na dobu, keď ho mala rada. To musíme dokázať. Musíme jej pripomenúť, že ho milovala. Musíme jej pripomenúť, že ho stále miluje.

(Ilmuth zatlieska.)

Jofaniel: Nemiluje Karola a jediné, čo ju vzrušuje, je hovoriť do rádia. Nevideli sme to?

Hachamel: Ale mohla by ho milovať!

Jofaniel: Ale nikdy mu to nepovedala! Vetu *Milujem ťa* nikdy v živote nevyslovila!

Hachamel: Mária musí pochopiť, aký Karol je a prečo je taký. Nie je ťažké pochopiť toho druhého, ťažké je chcieť ho pochopiť. Láska bude nasledovať po pochopení!

(Ilmuth zatlieska.)

Jofaniel: Mlčíme. Je mi trápne. Pod mostom prejde osamotený kajakár. Bohvie, prečo mi to pripadá ako metafora.

Nith-Haiah: Urobím, čo bude v mojich silách.

Jofaniel: Aj ja!

Hachamel: Viem. Čo máme na Karola?

Jofaniel: Nič moc! Syn mal prísť na večeru, ale o chvíľu to telefonicky zruší. Mária tým pádom španielske vtáčky robiť nebude. Na večeru – ako všetci vieme – bude pizza.

Nith-Haiah: Capricciosa a quattro formaggi.

Hachamel: Keby prišiel. Keby tú večeru nezrušil. Celý život ho to bude mrziť.

Jofaniel: Poviem mu to. A kto mu to odkazuje??

Hachamel: K tomu sarkazmu sa nebudem vyjadrovať. Pôjdeš si kúpiť Audi!

11/ESTER

Ester: **Zatiaľ čo čakám pred fakultnou nemocnicou na autobus, jazykom neustále kontrolujem obrúsené torzo zuba. Mám celkom dobrú náladu, ďalšia nepríjemná úloha dnešného dňa je za mnou. Dá sa rovnako názorne pocítiť aj strata manžela? Áno, v mobile. Až minulý týždeň som sa konečne odhodlala a kontakt na Tomáša som vymazala. On by sa mi ale určite vysmial. Trucovitý racionalista.**

Tomáš: Po smrti nie je nič, Ester. Kaňec filma.

Ester: Necítiš, že sme všetci, ja aj ty, súčasťou niečoho obrovského, niečoho, čo nás jasne presahuje?

Tomáš: Áno. Všetci sme súčasťou trapasu, ktorý sa volá život.

Ester: Čo nedokážeš definovať, to ignoruješ. Život nie je problém, ktorý treba riešiť, ale tajomstvo, ktoré by sa malo prežiť.
Neviem, či u Tomáša v posledných dňoch prevážila vyrovnanosť, alebo len rezignoval. Dokázal smrť prijať, alebo sa len vzdal života?

Tomáš: Dokázal som smrť prijať, alebo som sa len vzdal života?

Ester: Autobus prichádza, dvere sa otvárajú, nastupujem.

Tomáš: U Anděla prestupuješ na električku.

Tomáš: Pred sebou máš McDonald's a reklamy na nové filmy.

Ester: Kino ma ešte nezaujíma. Ale slnko ožarujúce fasády protiľahlých domov ...

Tomáš: ... ti spôsobuje radosť.

Ester: ... mi spôsobuje radosť.

Tomáš: Neadane sa usmievaš.

Ester: Šťastie je čas, pripomínam si.

Tomáš: Šťastie je čas.

Ester: Šťastie je čas. To je celé. Cítim, ako sa vo mne prebúdzajú život. A k vlastnému prekvapeniu si nepripadám previnilo.

Tomáš už v posledných týždňoch nedokázal dôjsť na záchod sám. Jeden z najpríšernejších momentov: keď takmer dvojmetrový chlap začne robiť desaťcentimetrové kroky. A potom päťcentimetrové. Najprv som chodila s ním a podopierala ho. Strácal rovnováhu a chytal sa ma s podobnou slepou hystériou, ako sa vraj topiaci sápe po svojom záchrancovi. Na celom tele som mala modriny, hlavne na rukách a na prsiach. Neuvedomoval si, že jeho křčovité stisky bolia, alebo sa už ocitol v štádiu, keď sú nám pocity blížnych ľahostajné? Usilovala som sa veriť, že to tak nie je. Jedného dňa spadol na zem. Kľáčala som nad ním. Obaja sme nahlas plakali.

Tomáš: S vypätím všetkých síl si ma odtiahla do postele. Odvtedy som sa už nikdy nepostavil na nohy.

Ester: Tak sme začali používať plastový nočník a papierové plienky.

12/ JOFANIEL

- Jofaniel: Karol nakupuje v Delvite na Budějovickej. Dvakrát do týždňa, vždy predpoludním, v prestávkach medzi jazdami, keď je tam menej ľudí. Parkuje na rovnakom mieste. V ľavej ruke aj dnes drží Máriin slávny zoznam, krátko do neho nazrie a potom pátra v preplnenom regáli s mliečnymi výrobkami.
- Hachamel: Musíme si predstavovať, že Sizyfos je šťastný.
- Jofaniel: Karol ale šťastne nevyzerá. Práve ukladá do vozíka štyri nízkotučné jogurty, plátkový eidam, hermelín a smotanu light. Nič z toho už nechutná.
- Mária: Pozri, ako krásne som vymyslela ten zoznam. Biely list formátu A4, zatavený do priehľadnej fólie. Na prednej strane sú počítačovým písmom Times New Roman vytlačené všetky potraviny, ktoré som niekedy pri varení použila, zadná strana obsahuje rovnako rozsiahly sortiment ovocia, zeleniny a drogérie, samozrejme, presne v poradí, v akom budeš míňať regály. Z toho vyplýva, že jednotlivé položky nákupu už nemusím každý týždeň dvakrát únavne vypisovať. Stačí, keď pred požadovaný tovar urobím nezmývateľnou fixkou malú zelenú bodku, ktorú pred budúcim nákupom ľahko odstránim handričkou namočenou v liehu.
- Karol: Fantastické.
- Mária: S týmto univerzálnym zoznamom je možné svojím spôsobom vystačiť nadosmrti.
- Karol: Strašné. Je to praktické, ale strašné.
- Hachamel: V Karolovom srdci sa miešajú sťažnosti a láska.
- Ilmuth: Mne to príde roztomilé. A okrem toho si vážim mužov, ktorí nenechajú svoje manželky vláčiť ťažké nákupy.
- Jofaniel: Tvoja naivita ma niekedy irituje. Áno, Mária je síce Karolovi formálne vďačná, ale v skutočnosti ním z hĺbky duše pohŕda. A nedivím sa jej. Trošku ťa potrápim. Vidíš tú krásnu slečnu v tom žltom tričku, Ilmuth?
- Ilmuth: Vidím. Čo je s ňou?
- Jofaniel: Za štyridsať rokov zomrie v cukrárni v Luhačoviciach na infarkt.

Ilmuth: Nevymýšľaj si.. (Hachamelovi) Že si vymýšľa??
(Hachamel smutne zavrú hlavou.)

13/ ESTER

Johana: Ahoj.

Ester: (Šliape na rotopéde vo fitnescentre.) Ahoj.

Johana: Nejdem neskoro? Čo je?

Ester: Nič. Len rozmýšľam, že si vlastne jediná z mojich priateľov, koho dokážem zničiť.

Johana: To chceš povedať, že nedokážeš s nikým komunikovať?

Ester: Jednoducho sa nechcem nikomu ukazovať. Nechcem nikomu nič komplikovať.

Tomáš: **Keď som v byte o dve poschodia vyššie umieral, chodila si do fitka v našom dome niekoľkokrát týždenne. Aj dnes si dokážem tie dve poschodia ľahko odmyslieť a uvidieť sa, ako ležím v posteli pred zapnutým televízorom. Bolo to ešte v čase, keď si ma mohla v byte nechávať hodinu či dve samého, neskôr si sa už musela striedať s mojou matkou. Môj otec sa psychicky zrútil a ako ošetrovateľ bol celkom nepoužiteľný.**

Johana: A čo tvoji rodičia?

Ester: Tí boli od začiatku proti tomu, aby som si Tomáša vzala z nemocnice domov, takže ich otravovať nechcem.

Johana: Prečo?

Ester: Z princípu, z hrdosti.

(Pauza, šliapu.)

Johana: Diane von Furstenberg. Hovorí ti to, dúfam, niečo...

Ester: Nie.

Johana: Módna návrhárka predsa. Ikona módy.

Ester: To je od nej, čo máš na sebe?

Johana: Ale figu. Oblieka Umu Thurman a Gwyneth Paltrow. A tiež Jessicu Parker. Budeme fotiť jej kolekciu... a dostala som taký nápad.

Ester: V žiadnom prípade.

Johana: Počkaj. Aspoň si to vypočuj. Vždy môžeš povedať nie.

Ester: Nie.

Johana: Predstav si to. Téma: Mladé vdovy. Tri kultivované strany. Nijaké žmýkanie emócií, nič také. Dôstojnosť. Vecnosť. Robil by to náš najlepší grafik.

Ester: Hovorím nie.

Johana: Ty, Liběna Hlinková a ešte jedna mladá vdova. Tri ženy v smútku, ale zároveň na prahu nového života... Každá jednu krásnu veľkú fotku a tri malé. Večerné šaty a potom napríklad nohavicový kostým, alebo čo budeš chcieť. Šaty do áčka.

Ester: Johana! Bola som jedna z tvojich troch emancipovaných žien, ktoré vedia, že život sa začína po tridsiatke. Kvôli tebe som bola aj jedna z troch žien, ktoré sa márne usilujú otehotnieť... Mladá vdova ale nebudem. Nehnevaj sa.

Johana: Môžeš mi povedať prečo.

Ester: Preto.

Johana: Oukej. Len som to skúsila.

14/HACHAMEL

Ilmuth: Čo to tak smrdí?

Hachamel: To je typický pach školských jedální.

Ilmuth: A čo to jedia?

Hachamel: Hovädzie mäso s cestovinami. Týmto sa hovorí kolienka.

Ilmuth: Vyzerá to zvláštne.

Hachamel: V skutočnosti Ilmuth trápi niečo celkom iné.

Ilmuth: Zdá sa, že obom dámam chutí. Kto je táto druhá?

Jofaniel: Pani zástupkyňa. Na dovolenku chodí až na samom konci prázdnin, aby jej opálenie vydržalo čo najdlhšie. Tento rok bola štrnásť dní na Costa Brava.

Mária: Nechápem, ako sa dá dopredu rozpoznať, či je paprika štipľavá, alebo nie. A keď už teda je, tak ako tú páľavu počas prípravy jedla eliminovať.

Zástupkyňa: To ani ja nechápem.

Jofaniel: Karol zbožňuje plnenú papriku. Usilujem sa Ilmuth naznačiť, že Mária na Karola svojím spôsobom myslí, ale Ilmuth to očividne pripadá málo.

Ilmuth: A to nebude mať ani žiadnu predtuchu.

Jofaniel: Predtuchu? Ľudské predtuchy nie sú nič iné ako pracovná nedisciplinovanosť anjelov. Nesmieme si myslieť, že môžeme veci meniť. Drobné láskavosti, to je naše maximum. Sily dobra sú obmedzené, aj preto nám prislúcha pokora.

Ilmuth: Takže neurobíme nič? Vôbec nič?

Jofaniel: Jej bojovnosť ma rovnako unavuje, ako dojíma.

Hachamel: Môžeš sa jej pokojne zjaviť, ale nič tým nedocieliš. Akurát sa tak zľakne.

Ilmuth: Niekedy hovoríte ako Jofaniel.

Hachamel: Niekedy má Jofaniel, bohužiaľ, pravdu.

Mária: *(Vstáva od stola.)* Idem si pridať. Ty nechceš?

Zástupkyňa: Nie, stačilo mi.

Mária: Strážiš si líniu, čo? *(Prichádza k okienku.)*
Pridáš mi, Jarmila ešte, prosím ťa?

Hachamel: Jarmila Márii ani dnes neodpovie. Tvári sa zatrpknuto. Na koženej šnúrke na krku má zavesený kúsok krištáľového skla. Možno je práve obklopená fialovo-červeným svetlom, ktoré odráža všetky druhy nízkej energie a odpudzuje nízke bytosti. To jej aj tak nepomôže. O necelých sedem hodín príde o jediného syna. Mária v rovnakej chvíli príde o manžela.

Ilmuth: Boh... to takto chce?

Hachamel: Nevie, čo chce Boh, Ilmuth.
Zmieriť sa s tým, že môžeme urobiť len málo, to je tvoja prvá úloha.

15/ ESTER

Johana: *(Odchádza.)* Tak, toto som potrebovala. Ja už musím ísť, Ester.
(Pobožká ju.)

Ester: **Keď Johana odchádzala z fitka, pobožkala ma na líce. Do nosa mi vnikol ostrý zápach jej potu. Prestala som na chvíľu dýchať. Nejde mi do hlavy, že to tak zle znášam. Ved' ešte pred dvoma**

mesiacmi som prebaľovala Tomáša. Nabudúce pôjdem cvičiť sama. Nabudúce už budem všetko robiť sama.

Musíme to brať tak, ako to je, povedala som Tomášovi.

Tomáš: To bolo ešte vo fáze, keď som sa dokázal nadvihnúť a plienku si mohla podo mňa podsunúť ľahko. Neskôr si ma už musela otáčať. Chvíľu trvalo, než si našla ten správny grif.

Ester: Ale nest'ážovala som sa. Naučila som sa tešiť z prítomnosti. Obávam sa, že dnes to už opäť začínam zabúdať.

Johana: *(Prichádza prezlečená.)* Tak ahoj, maj sa... zostávaš?

Ester: Ešte chvíľu.

Johana: Pozri, zase sem ide ten... čudný človek. Ten, čo si myslel, že si letuška Air France, a preto Ťa zdraví po francúzsky.

Ester: Aha, ten. Zase ma bude očumovať.

Johana: Tak sa pekne usmievaj.

Ester: Dík za radu. Čau.

Zdeno: Bonjour

Ester: Ahoj, Scott.

Zdeno: Nepotrebuješ digitálnu kameru?

(Ester zavrtí hlavou.)

Zdeno: A foťák? (kameru; ďalekohľad, navigátor Sony...)

Ester: Nie.

Zdeno: Quel est votre nom, s'il vous plaît?

Ester: Nerozumiem. Prepáč.

Zdeno: Zabudol som tvoje meno.

Ester: Ester.

Zdeno: Nemyslím kúpiť. Dám ti ich, Ester.

Ester: Už musím ísť.

Zdeno: Vždy bicykluješ tridsať minút.

Ester: Musím ísť.

Zdeno: Veríš na anjelov, Ester?

Ester: Nie.

Zdeno: Neprišli za tebou tie mníšky?

Ester: Mníšky? Aha. Z hos-pi-cu?

(Kým sa Ester sprchovala, mníšky rozobrali posteľ, kde umieral Tomáš.)

Ester: **Horúca sprcha ma trochu uvoľnila. Cítila som v sebe napätie. V bezpečí vlastnej kúpeľne mi pripadali Scottove otázky už len bizarné. Myslím si, že ten človek nie je v poriadku. Kým som sa sprchovala, rozmýšľala som, či je pravda, že mníšky sa musia sprchovať v košielke, aby ich nahota neprivádzala na hriešne myšlienky. Za moju znalosť biblie, dejín náboženstva, cirkví a tak ďalej sa môžem akurát tak hanbiť. Po cvičení si svoje telo uvedomujem viac ako kedykoľvek inokedy. Už sa ho znova dokážem dotýkať s potešením.**

(Ester vyjde z kúpeľne, zostane stáť na prahu izby. Z polohovateľnej Tomášovej postele zostala len hromada dosiek.)

Ester: Chcete kávu?
...Vy ste to takto...? Tam umieral Tomáš tri mesiace... (Lapá po dychu.)

Mníška: Ste v poriadku? Podťe ku mne...

Ester: Nie. Budem revať.

Mníška: Presne to urobte.

(Ester objíma mníšku a začne plakať. Nahlas a bezmocne.)

Ester: Nedokážete si predstaviť, ako ma tri mesiace šikanoval. Zneužíval. Z tejto postele. Kvôli každej maličkosti. Bola som z neho zúfalá.

Tomáš: Všetko jej povedz. Ako som sa márne pokúšal riadiť svoj vlastný život. Ako sme sa tri mesiace pred mojou smrťou ožrali. Ako som ti jedného dňa nadiktoval závet. Ako sme preberali detaily môjho pohrebu. Aké si mala výčitky, keď som definitívne prestal žrať a piť a chrúmal som už len kocky ľadu. Ako ťa v posledných dňoch desili moje šklbavé pohyby ruky. Ako som zdochol. Všetko jej povedz.

Ester: Mohla by som vás pozvať na obed?

Mníška: Na obed? Prečo nie.

16/JOFANIEL

Jofaniel: Karol odvezie domov nákup a potom prejde pešo podchodom, kde sa zastaví na verejnom WC. Nevie prečo, ale práve teraz mi napadlo, či Karol niekedy počul slovo kozmopolitný. Nám, čo sme

boli včera v Číne a dnes večer odlietame do Libanonu, pripadá Karolov akčný rádius trochu obmedzený. Karol už roky manželke a synovi tvrdí, že akákoľvek zmena jedálneho lístka by bola pre neho smrteľná. V reštaurácii už na neho čaká Richard. Kolega. Richard je o generáciu mladší ako Karol a navyše je sympatický. Za necelých sedem rokov, čo učí v autoškole, má na šaltπάke už takmer dvadsať zárezov. Neženie to zbytočne do otáčok.

Richard: Pozri sa, ja vždy pekne vyradím na neutrál a čakám. Keď to nejde, tak to nejde. Tieto veci si vyžadujú sebadisciplínu. Nemá cenu ísť hlavou proti múru.

Karol: Nemá.

Richard: Tlačiť na pílu je kontraproduktívne. Najlepšie je, keď to ide samospádom. Urobíš malý krôčik a ženská ti doslova beží naproti.

Karol: **Len som prikyvoval. Viediem s ním tieto debaty celkom rád, len mi vadí, že je občas príliš hlučný. Samozrejme, že vo všetkých týchto debatách hrám vždy druhé husle. Už dávno som mu vyložil karty na stôl. Aj tak by som nemohol blafovať príliš dlho. Ja mám za dvadsaťpäť rokov zárezy tri. Lepšie povedané, dva. V tom tret'om som bol príliš nervózny, stláčal som si ho ako besný, funel som predstieraným vzrušením. Výsledok bol stiesňujúci. To som Richardovi zatajil.**

Richard: Chlapa robí aj tak auto. No nie, Karči?

Karol: Áno.

Richard: Autá sú o sexe.

Karol: Jasné.

Richard: Len si spomeň, aké autá sme si vyberali v bazároch, keď sme mali osemnásť. Každý hľadal poriadneho býka.

Karol: Počúvaj, niečo ti poviem. Vieš, o čom celý život snívam?

Richard: Viem, Karči. O tom, že si zatrkáš štvrtýkrát.

Karol: Nie. Snívam o žene, ktorá by mi naozaj rozumela.

Richard: To snívame všetci.

Karol: Snívam o žene, ktorá by sa ma po obede spýtala, či ho nechcem vyfajčiť. Chápeš? Ktorá by sa spýtala rovnako vecne a pokojne, ako sa nás pýtajú ženy, či si nedáme kávu. Nielenže sa ma to nikdy

takto žiadna žena neopýtala, horšie je, že mi ho žiadna nikdy ani nevyfajčila. Ďalšia smutná správa o mojom živote znie: nikdy som nepoznal rozkoš felácie. Mám päťdesiatdva rokov a na konte mám akurát tak pár neúspešných pokusov typu: *na to zabudni, chlapče...* alebo: *vážne neviem, prečo by som ten tvoj močovod mala brať do úst.* Neuspel som ani u Márie.

Mária: Nie. Toto ja nerobím, to si zapamätaj.

WC Pani: *(Číta:)* "Oznámila Karlovi už tenkrát v devatenácti, s výrazem *militantní vegetariánky, která zhnuseně informuje číšníka, že nejí maso...*"

17/NITH-HAIAH

Nith-Haiah: Ďalšia porada. Pozorujem Hachamela. Uvedomujem si, aké sú medzi nami rozdiely. Ja robím svoju prácu ako profesiu, on má navyše ľudstvo ešte rád. Cíti bolesť sveta. Niečo také je nad moje sily. Kedysi dávno, kým som nepoznal svetové jazyky, prechovával som isté ilúzie o ľudskej múdrosti, prirodzenej добрote a tak ďalej, ale sotva som pochopil, čo ľudia hovoria, bol s náklonnosťou koniec. Je to ako s hudbou. Väčšina pesničiek sa mi páči len do chvíle, než si preložím text. S ľuďmi je to rovnaké. Pokiaľ sa smejú, tancujú alebo spia, pozorujem ich so zaľúbením. Ale len čo prehovorí, je po láske.

Si unavený. Mal by si si odpočinúť.

Hachamel: Máš pravdu. Psychológovia odporúčajú meniť zamestnanie každých päť rokov. Ja nadsluhujem už deväť ... storočí.

Čo ten Zdeno?

Nith-Haiah: Ranné zásielky doručil v poriadku.

Hachamel: Popoludňajšie nie?

Nith-Haiah: Dostanem sa k tomu. Zastavil sa v školskej jedálni. Bolo to, ako vieme, jeho posledné stretnutie s matkou. Takže som to naťahoval, ako sa dalo. Už je trochu mimo, ale správal sa celkom milo. Pri odchode ho pobožkala.

(Ilmuth radostne zatlieska.)

Hachamel: Výborne.

Nith-Haiah: Potom odišiel domov.
Hachamel: Domov?
Nith-Haiah: Áno. Chvíľu si vykladal anjelské karty, ten starý divinačný nástroj, doslova nabitý energiou Božieho svetla a lásky. Potom rozbalil škatuľu s videokamerou a začal nakrúcať byt: kuchyňu, spálňu, záchod. Nakoniec postavil kameru na stôl a nakrútil sám seba.
Hachamel: Videonahrávka na rozlúčku. Moderná forma. Čím ďalej populárnejšia.
Jofaniel: Predvídateľné litánie.
Zdeno: *(do kamery)* **Tri roky som pre teba staval dom, pre teba a pre deti. Obetoval som tomu úplne všetko, teraz už nemá zmysel nič.**
Hachamel: Nič. Nič neodhalí človeka viac ako prípravy na samovraždu.
Nith-Haiah: Tomu domu obetoval naozaj všetko.
Hachamel: Áno. Nakoniec aj svoju rodinu.
Nith-Haiah: Teraz pôjde kazetu odovzdať.
Hachamel: Dozrite na to. Samozrejme, venujte sa najmä Jarmile, jeho matke.
Ilmuth: Ono „samozrejme“ je určené najmä mne. Všetci vieme, že samovrahov predsa nerobíme.

18/ ESTER

(Ester sedí s mníškami v reštaurácii.)

Mníška: Ospravedlňte ma, prosím. Musím...*(Odíde na toaletu.)*

(Rozosmejú sa.)

Ester: Pomohlo mi, že som sa vyplakala. Pripadám si... očistená, povznesená.
Novicka: Ďakujeme za obed. Bol výborný.
Ester: Môžem sa vás niečo opýtať?
Novicka: Samozrejme.
Ester: Prečo sa také pekné dievča ako vy rozhodne odísť do kláštora?
Novicka: Pretože možno prežila veľké sklamanie. A pretože jej kláštor pripadal lepším riešením ako samovražda.
Ester: Samovražda? Nemyslíte si, že slovo samovražda ma nejako šokuje. Smrť môjho manžela ma posunula na akúsi vyššiu úroveň bytia, kde

sa aj desivé životné pravdy dajú prijímať celkom pokojne, bez hystérie. Ako lekárka som sa s umierajúcimi stretla niekoľkokrát, ale pri umierajúcom manželovi mi boli všetky predchádzajúce skúsenosti na nič. Smrť. Smrť. Teraz je to už lepšie, ale dlho som to nedokázala vysloviť. Samozrejme, musela som si priznať, že Tomáš umiera, ale povedať mu *umieraš* bolo nad moje sily. Klamali sme si do očí a obaja sme to vedeli. Bol to on, kto ten nezvládnuteľný stav ukončil. Poznala som, že sa na to chystá. Vycítila som to z jeho pohľadu...

Tomáš: **(Leží na posteli.) Mali by sme...**

Ester: Bolo teplé popoludnie na začiatku mája. V tom čase ešte chodil sám. Strašne bol bledý, vychudnutý, mal žltú tvár, natečené brucho. Stál v kúpeľni, držal sa hrany umývadla a díval sa na seba v zrkadle.

Tomáš: **Umriem, však?**

Ester: **Objím ma. Prosím.**

Tomáš: **Umriem?**

Ester: **Áno.**

Ester: Povedal, že chce byť sám, a zatvoril sa v izbe. Počula som, ako plače do vankúša. Chodila som po byte a narážala do nábytku. Asi po hodine ma zavolať.

Tomáš: **Tak sa na to napijeme, nie?**

Ester: Ľahla som si vedľa neho a spoločne sme spomínali. Snažili sme sa spočítať všetky spoločné dovolenky. Vymenovávali sme všetky neobvyklé miesta, kde sme sa milovali: vlak, trajekt, umývačka áut, Stromovka, detské ihrisko, výťah, podchod. Rozprávali sme si, kde sme sa opili a kde sme vracali. Striedavo sme sa smiali a plakali.

(Vráti sa mníška.)

Niečo vám obidvom poviem. Asi mesiac pred manželovou smrťou som v kníhkupectve narazila na knižku od Dalajlámu. Volá sa *Rady ako umierať a žiť lepší život*.

Mníška: Poznáme to.

Ester: Sklamalo ma to. Veľmi.

Mníška: Hovorte. Bez obáv.

- Ester: Poviem to takto. Ja naozaj nepodlieham nejakej ilúzii o trvalosti vecí a zvlášť teraz si lepšie ako ktokoľvek iný uvedomujem ich pomínutelnosť. Rovnako mi je jasné, že v momente smrti je nám bohatstvo figu platné, a tak ďalej. Ale keď čítam, že rovnako nepodstatní sú pre nás aj naši najbližší, napríklad manželka, mám chuť tú knihu okamžite vyhodiť z okna aj s jeho svätosťou Dalajlámom. Pardon. Nikdy som vlastne nedokázala veriť ani v toho vášho Boha. Je mi to ľúto. Zrejme sa mi nedostalo daru viery. Tomášova smrť celú tú vec, samozrejme, ešte zhoršila. Aký to všetko malo zmysel? To sa skutočne narodil iba pre to, aby sa chvíľu vŕtal ľuďom v zuboch a potom zomrel? A prečo ho ten váš Boh nechal narásť do veľkosti XXL? Aby z neho v štyridsiatke zostala hromada popola? Krásne mlčíte. Naozaj sa nechcem rúhať ani vás nejako provokovať, ale mohli by ste uznať, že prezentácia na verejnosti nie je jeho silnou stránkou.
- Novicka: My tiež niekedy pochybujeme o svojej viere. Tak vy by ste mohli na oplátku zapochybovať o svojej neviere.
- Mníška: Napadlo vám niekedy, napríklad, prečo ste si Tomáša zobrali z nemocnice domov?
- Ester: Intuícia. Iné riešenie jednoducho nepripadalo do úvahy.
- Mníška: Naozaj? Alebo prečo ste nás pozvali na obed?
- Ester: Priateľské gesto. Dobrá vôľa. Sympatie. Nič viac, nič menej.
- Mníška : Tak dobre. Neveríte v Boha. Ale aj tak sa správate, akoby bol.
- Novicka: *(Ukáže Ester na srdce.)* Keď má kostol tu, môže v nedeľu zostať doma.

(pauza)

19/ NITH-HAIAH

- Nith-Haiah: Ruku na srdce. Vykonávanie dobrých skutkov mi prináša hrejivé uspokojenie len výnimočne, v drvivej väčšine prípadov ide o – povedzme – vlažnú satisfakciu. Hachamelovi to stačí, ale mne občas chýba onen nebezpečný plameň činov konaných zo skutočnej vášne. Adrenalin, ktorý mi chýba v našich drobných

anjelských láskavostiach, mi však denne dodáva ľudská pochabosť. Konkrétny príklad: Zdeno práve vyliezol na strom a ďalekohľadom pozoruje svoj vlastný dom a záhradu. Keby ho videla Ľudkina kamarátka Kamila, ktorá vtedy v Španielsku asistovala ich zoznámeniu, cítila by veľké zadosťučinenie. Nehovorila Ľude od začiatku, že je to psychopat? Ktorý chlap cestuje na dovolenku sám s matkou?

Ľuda: **Kristepane, Zdeno! Už len to meno. Myslíš si, že je možné mať normálny vzťah s niekým, kto sa volá Zdeno? To mi vtedy v Španielsku hovorila Kamila. Kamila bola moja kamarátka, pracovali sme spolu v parfumérii. Kamila ma od začiatku varovala. Tvrdila, že v posteli to bude určite trapas. Nebol. Na môj vkus sa síce správal až príliš nežne a vôbec tak akosi príliš lyricky, ale bola som presvedčená, že si ho dokážem vyškoliť. Raz som sa ho spýtala, prečo sa nikdy neoženil?**

Prečo si sa nikdy neoženil?

Zdeno: Pretože som na každú prípadnú manželku kládol prehnané požiadavky.

Ľuda: Aké napríklad?

Zdeno: Napríklad, že v našom novom živote, staviam totiž dom, bude s nami bývať aj moja mama. Ale máloktorá slečna chce dobrovoľne bývať so svokrou, ktorá navyše verí na anjelov.

Ľuda: **Takto presne mi to povedal. Vtedy mi to prišlo možno aj vtipné. Rovnako milé sa mi zdalo, ako hovoril svojej matke Kelly. Kelly z Nuslí, utáhovala si Kamila.**

Nith-Haiah: Jednu vec tomu úbohému chlapcovi treba priznať, milá Ľudka. Vždy hral férovo. Na rozdiel od svojho otca sa vždy správal čestne. A čakal, že to ľudia docenia. Ale oni to iba zneužívali. Teraz je z neho muž s otrasenou vierou. Krčí sa v korune stromu a ďalekohľadom pozoruje svoju ženu. Stále nie je rozvedený. Ľuda sedí v bielom plastovom kresle na terase a pripravuje fľaše na zaváranie hríbov. Na sebe má starú flanelovú košeľu.

Zdeno: **Od začiatku sa mi Ľudka páčila. Podobala sa na Vanesu, jedného anjela z maminých kariet. Ale Brigita, žena z inej**

anjelskej karty, ktorú mi mama v Španielsku vytiahla, ma nabádala k opatrnosti. *Skôr ako podniknete ďalšie kroky, situáciu dôkladne preskúmajte.* To hovorila Brigita. Keby som ju bol býval počúvol, aj mamu, mohlo byť všetko inak. Ale ja som neposlúchol.

Nith-Haiah: Na terase sa objavia obidve Zdenove deti. V rukách majú najväčšie huby. Gumové očné nového ďalekohľadu sú zmáčané Zdenovými slzami. Melodráma ako vyšitá.

Zdeno: **Tú dlažbu som pokladal sám.
*Moju postieľku chránia zo štyroch strán,
štyria anjeli, čo prišli k nám,
Matúš, Marek, Lukáš a Ján,
nech môjmu spánku požehná Pán.***

Tak sa modlili moje deti pred spaním. Teraz sa už určite nemodlia. Svet ma len podvádza a klame. Prišiel som o ilúzie, prišiel som o všetko.

Ľuda: **Dvojičky, rozostavaný dom a spoločné bývanie so svokrou, ktorá pomocou krištáľu privolávala večer čo večer anjelské sily... to bolo na mňa jednoducho veľa. Keby tá lešenárska svorka spadla malému Jakubovi na hlavu v jeseni a nie v júni, možno by sa to nestalo. Keby okolo práve vtedy neprechádzalo Filipovo Audi, nezamilovala by som sa. Náhoda je asi spôsob, akým Boh vykonáva svoje neospravedlniteľné škodoradosti. Po tom, ako sme zaviezli malého do nemocnice, si Filip odo mňa zobral telefónne číslo a hneď na druhý deň zavolať, aby sa ma opýtal na jeho zdravotný stav. Jeho starostlivosť ma očarila. Ešte v ten deň sme sa stretli. O mesiac neskôr som požiadala o rozvod a poprosila Zdena, aby sa aj so svokrou odst'ahovali. Nevie, čo s ním je. Nie sme v kontakte. Lepšie povedané, vyhýbam sa mu. Naozaj neviem, ako sa má.**

Nith-Haiah: Zdeno dnes zomrie, pretože nevie odpúšťať. Keby vedel odpúšťať, žil by.

Ilmuth: (Hachamelovi) Keby vedel odpúšťať, žil by?

20/HACHAMEL

Hachamel: Mária vyjde z budovy školy krátko po jednej hodine. Obloha je takmer bez mrakov. Cestou domov sa zastaví v blízkej lekárni pre masť na chodidlá a bylinný prípravok podporujúci rýchlejšie zaspávanie. Ten jej dnes pri obede odporučila zástupkyňa. V trafike v podchode si kúpi nové číslo časopisu Story.

Mária: **V mladosti som robila atletiku. Výborne som korčuľovala. Na gymnáziu som prispievala do školského časopisu. Keď som v roku 1975 kráčala v čele maturantov v minisukni Benešovem, mala som pocit, že mi to malé mesto leží pri nohách.**

Hachamel: Keď príde domov, ako prvé skontroluje Karolov nákup. Prezlečie sa a začne pripravovať tel'acie vtáčky. Samozrejme, počúva rádio.

Ilmuth: Dokázala by si v dvadsiatich predstaviť, že bude takto žiť?

Hachamel: To ťažko. Nejakými predstavami sa vtedy nezaoberala. Keby chcela, mohla toho veľa vyčítať zo života svojej matky, ale budúcnosť bola príliš ďaleko na to, aby sa ňou zaoberala. Ako väčšina dvadsaťročných neverila, že bude mať niekedy problémy so spánkom alebo že jej bude praskať koža na pätách. V mladosti len málokto tuší, že život nie je nič iné ako lúčenie sa so životom. Tie najjednoduchšie pravdy objavíme vždy ako poslední.

Ilmuth: To s tými pravdami sa týka aj mňa?

(Hachamel prikývne a usmeje sa.)

Ilmuth: A ktoré pravdy ešte len objavím?

Hachamel: Životné pravdy sa nedajú vypočúť. Obávam sa, že aj anjeli sa k nim musia prežiť.

Ilmuth: Kam to všetko zmizlo? Kde sú nádeje? Kde sú odhodlania? Kde je všetka tá energia?

Hachamel: Postupne sa vybila. Ako baterka.

Ilmuth: A kam zmizla láska?

Hachamel: *Milosrdná loďka rozbila sa o všedný život.* Napísal Majakovskij v liste na rozlúčku.

Ilmuth: Myslím na Karola a na Zdenka. Mária na anjelov neverí, že nie?

Hachamel: Nie. Ale to nie je najdôležitejšie.

Ilmuth: A čo je najdôležitejšie?

Hachamel: Nezatvrdnuté srdce.
Ilmuth: A Mária také má?
Hachamel: Nevie, Ilmuth. Asi sa cíti sklamaná...
Ilmuth: Z Karola?
Hachamel: Zo života vôbec. Je rozčarovaná. Štvrť storočia sa stará o syna a potom príde vydatá ženská s dvoma deťmi a ukradne jej ho.
Moderátor: Dnes riešime chúlостivú tému. Pýtame sa, či sa našim ženám páčia muži s prehadzovačkou a či sa mužom páčia vyholené ženy.
Mária: **Prišla som k telefónu a vytočila som číslo. Chcela som povedať svoj názor. Nemohla som sa však dovolať.**

21/ESTER

Ester: Presne o tretej som stála na malom parkovisku pred budovou autoškoly.

Karol: Už od chvíle, keď som vyšiel z kancelárie, som na ňu myslel.

Karol: Vydržte ešte dve minútky, musím ešte niečo vybaviť.

Ester: Samozrejme.
Zostanem stáť na parkovisku a nečakane si uvedomím, že za tým milým päťdesiatnikom mi bude smutno.

Karol: (Vracia sa.) Hádajte, kde som bol?

Ester: Nevie.

Karol: Nepoviem.

Ester: Pre tento rozpačitý pokoj som si ho vybrala. Je nesmelý, ale pokojný a zdvorilý. Vedela som, že nikdy nevysloví žiadnu z tých arogantných viet, ktoré počúvala v autoškole Johana.

Johana: Človeče, baba jedna, vy s tou šaltpáskou habarkujete, ako keby ste miesili cesto.

Ester: Mohli by sme vyzdvihnúť v Strašniciach manžela?

Karol: Samozrejme.

Ester: Manžela v urne, aby som bola presná.

Karol: Začervenal som sa ako školák, nevedel som, čo mám povedať.

Ester: Prepáčte, nechcela som vás priviesť do rozpakov.

Karol: Netušil som, že ste...
Zarazene som stíchol. Na slovo vdova som nebol pripravený.

Ester: *Bud' si na naň nespomenul, alebo si ho v súvislosti s krásnou 35-ročnou ženou netrúfol použiť.*
Hej. Neprežívajte to tak. To je tak vždy. Človeka, ktorý nebohého vôbec nepoznal, nakoniec utešuje najbližší pozostalý.
Ako sa volá táto ulica?

Karol: Murmanská.

Ester: Dovolíte mi jedného panáčka?

Karol: To by som nemal. Zabudli ste na ručnú brzdu.

Ester: Počúvajte ma. Môj manžel vážil skoro metrák a o chvíľu mi z neho vrátia asi tak kilo. A vy mi nechcete dovoliť jedného panáka?

Karol: Panáčka alebo panáka?

Ester: Panáčka.

Karol: Tak jedného.

Ester: No sláva.

(Čašník prinesie dva panáky, vezmú si ich.)

Ester: Na čo si tu najčastejšie ľudia pripijajú?

Čašník: Na zdravie.

Ester: Tušila som to.

(Napijú sa.)

Ester: Ste láskavý.

(Karol mlčí.)

Ester: Vážne ste veľmi láskavý.

Karol: Obdivujem vás, ako to zvládáte. Že dokážete byť veselá.

Ester: Veselá vdova – to je kokteil, nie?

Čašník: Neviem.

Ester: Ako dlho ste ženatý?

Karol: Dvadsaťsedem rokov.

Ester: Povedzte mi úprimne. Viac vám to dalo alebo zobralo? Kto iný by mal klásť podobné otázky, ak nie vdovy.

Karol: Neviem.

Ester: Neviete? Toto človek predsa musí vedieť.

Karol: Niekedy mám pocit, že sme sa obaja navzájom okradli. Že je z nás oboch iba polovička.

Ester: No, to je výborné. Presne takto sa cítim ja. Ako polovička.

Ten čudný chlap nám zoberal prázdne poháre a podal mi do ruky čiernu igelitku.

Ester: Vie, čo je v tej igelitke. Vedia to všetci.

Karol: Mám to zobrať? *(Ester zavrtí hlavou.)*

Ester: *Prejdeme ulicu, prechádzame parkoviskom, Karol odomyká Felíciu a otvára kufor. Váhavo položím igelitku na dno.*

Ester: Asi by sa mu nepáčilo, že vy sedíte vpredu a on sa povezie v kufri. *Pokúšam sa vtipkovať, ale som bezmocná.*

Vadilo by vám, keby som...?

Karol: *Nedokáže tú otázku dokončiť. Prudko sa ku mne privinie, aby som nevidel krč plaču, ktorý jej skríví tvár.*

Ester: *Na chrbte ucítim jeho nesmelú dlaň.*

22/ JOFANIEL

Jofaniel: Cestovné náklady Hachamel, ako každý šéf, poctivo stráži, ale našťastie chápe, že pred autosalón Audi sa nedá prísť Favoritom. *Ku chrámu kapitalizmu nemôžem prísť v pojazdnom pomníčku socializmu.*

Hachamel: Sily dobra sú síce obmedzené, ale na posledný model Mercedesu ešte máme.

Jofaniel: *Strieborný Mercedes triedy R zaparkujem tak, aby ma Filip videl vystupovať.*

(Vytiahne malé autíčko a položí si ho na ruku.)

Filip: Dobrý deň. Čo môžem urobiť pre to, aby ste zradili svoju lásku.

Jofaniel: Zviest' ma.

Odpoviem so zámerne dvojzmyselnou intonáciou.

Filip: *Zasmejem sa, pretože viem, že ten vtip ukradol z billboardu.*
Vyberte si.

Jofaniel: Q7. Samozrejme

Filip: Najlepšia voľba. Nebudete ľutovať.

Jofaniel: Nie je pre mňa. Kupujem ho otcovi.

Filip: Klobúk dole.

Jofaniel: Vzorný syn.

Filip: Odchod do penzie? Okrúhle výročie?

Jofaniel: Nie. Nával sentimentu.
(Testujú Q7.)

Filip: Máte to v ruke.

Jofaniel: *Pochváli ma počas jazdy.*

Filip: Jazdíte závodne?

Jofaniel: Veľa cestujem po svete.

Filip: Čo robíte? Keď sa môžem spýtať?

Jofaniel: Dovážam rôzne... cennosti.

Filip: Rozumiem.

Jofaniel: Otec je na penzii už rok. Rád by som mu to trošku spríjemnil. Vždy sme spolu veľmi držali. Viac ako s matkou.

Filip: Ja som zase vždy viac držal s mamou, otec je pre mňa mŕtvy muž.

Jofaniel: *Takýto ortieľ ma ochromí. Zvoní mu mobil. Čudujem sa, že tu má signál. Počujem Ľudin vzrušený hlas.*

Ľuda: (do telefónu) Zdeno je na strome a šmíruje barak ďalekohľadom. A strčil nám do schránky nejaký balíček.

Jofaniel: (Anjelom) Príbehy sa prepájajú. Prvýkrát si uvedomím, že Zdeno, aj keď to nemá v pláne, zabije aj otca svojho soka. Cha. Typický problém malých štátov. Každý sa pozná s každým. V Číne by sa toto stať nemohlo.

Filip: Idem domov. Zamknite sa. Budem tam do hodiny.
 Prosím vás, na prvej križovatke to obráťte.

Filip: *Volám matke.*
 Mama ahoj. Tu je Filip. Dnes neprídem. Jednoducho mi do toho niečo vošlo. Prídem zajtra. Určite.

Jofaniel: Problémy?

Filip: *(Prikývne.)* S exmanželom mojej priateľky, je to úchylák.

Jofaniel: *Je zjavne rozrušený. Kým sa vrátíme do autosalónu, stihne mi, neznámemu človeku, prerozprávať celú históriu.*

Filip: Keď som sa minulý rok v lete zamiloval do tridsaťjedenročnej Ľudy, chodil som práve s jednou devätnástkou. Tá jej mladosť mi zrazu pripadala fyzicky neznesiteľná. Zistil som, že nenávidím jej oblečenie, jej mobil, jej zlatý zapaľovač.

Jofaniel: Ja zase neznášam vypchaté podprsienky. Nie je to nič iné ako falošná reklama. Zločinné spolčenie malosti a molitanu.

Filip: Začal som nenávidieť aj jej obľúbené podniky. Kokteily. Nemohol som sa už viac dívať, ako sa so slamkou v namaľovaných perách nakláňa k tomu prezdobenému vysokému poháru. Už som k nej absolútne nič necítil a tiež som jej to povedal. Nič k tebe necítim. Kričala na mňa, že som hajzel, čím to iba uľahčila.

Ľuda. Bože, Ľudka. Celé prvé leto chodila po záhrade iba v kraťasoch a v tielku, výstrihy tričiek boli od dojčenia úplne vyťahané, takže som mal jej prsia neustále pred očami. Niekoľkokrát som ochutnal materské mlieko. Ak majú muži biologické hodiny, tak sa vo mne prebudili. Túžil som byť otcom. Túžil som brať dvojičky na pieskovisko, na zmrzlinu a zapínať ich do autosedačiek. Ešte ľahšie ich ale z autosedačiek vyberám. Opatrne, jemne, aby som im náhodou niečo nepricvikol. Rozopnem im pás, jemne ich uchopím v podpaží a koncentrovane vyťahnem z auta, pričom im chrbtom ruky chránim hlavičku. Potom si ich obidvoch priviniem k sebe, privoniam k ich vláskom a starostlivo ich postavím na zem. A ešte pohľadom skontrolujem ich prvé, vrávoravé krôčiky. Už dnes si predstavujem, ako ich beriem zo škôlky. Nemôžem sa dočkať, ako ich vozím do školy, na krúžky. Jakub, Anička... máte tu otecka.

23/NITH-HAIAH

Nith-Haiah: Čakám na pani Jarmilu v jej obľúbenom kresle, čelom ku dverám. Ako povedal apoštol Pavol: *Nech sú dvere vašich príbytkov vždy otvorené cudzincom, lebo mnohí z nich môžu byť anjelmi.*

Kľúč v zámke, Jarmila vstupuje. Prichádza domov. Prezuje sa. Prejde do kuchyne, kde objaví rozbalené škatule od videokamery a ďalekohľadu. Nevenuje im pozornosť. Viac sa zaujíma o to, či Zdeno zjedol obed. Vojde do obývačky, kľakne si na dlážku a rozkladá karty do vejára, ktorý si priloží k srdcu.

Jarmila: *Bože daj, aby každý výklad, ktorý budem s týmito kartami vykonávať, priniesol požehnanie mne aj všetkým ostatným. Pomôž*

mi, prosím, jasne vidieť, počuť aj cítiť všetky informácie, ktoré mi chceš dnes počas výkladu oznámiť.

Nith-Haiah: Pre tých, ktorí premýšľajú, je ľudský život komédia, pre tých, ktorí cítia, je to tragédia. Predstavujem si pani Jarmilu mladšiu o tridsať rokov, vo svadobných šatách. Predstavujem si únos nevesty do zafajčenej karlínskej krčmy: pohľady štamgastov, smiech, veľa poldecákov. Uplynie hodina. Dve hodiny. Ženích nikde. Jej nevhodné biele šaty vzbudzujú posmech a súcit. Tri hodiny. Únoscovia, všetci opití, zaspávajú alebo sa rozpačito vytrácajú. Jarmila zostáva sama. V hĺbke duše vie, že Zdenkov otec nepríde, ale napriek tomu v tom špinavom pajzli potichu sedí. Až do záverečnej.

Jarmila: *(Vyťahuje prvú kartu.)
Máte zvláštne puto so zvieratami. Nad vašimi domácimi miláčikmi na zemi i v nebi držia anjeli ochrannú ruku.*

Hachamel: Jarmila žiadne domáce zviera nechová!

Nith-Haiah: Ale nevyzerá zmätená. Jej tvár sa usmieva. Vyťahuje ďalšiu kartu. Nie je na nej anjel, ale čierny jednorožec Mystique, ktorý má namiesto hrivy striebornú parochňu.

Jarmila: *(Číta.) Pokračujte vpred... Pokračujte vpred.*

Jofaniel: Vpred k ďalším knedliam?

Hachamel: Hlbšie do tmárstva?

Jarmila: *Nie, pre vás v tejto chvíli neexistuje ďalšia odpoveď. Očakávajte riešenie zázraku.*

Jofaniel: Bohvie prečo si spomeniem na mladú ženu z letu číslo 93, ktorej sa podarilo tesne pred tým, než sa lietadlo zrútilo, dovolať rodičom. Dívaj sa na tú krásnu modrú oblohu a zhlboka dýchaj. Poradila jej matka.

Nith-Haiah: Jarmila obracia poslednú kartu. Je to temná silueta drobného ženského anjela pomenovaného Caressa, sediaceho pod palmami na brehu mora v žiari zapadajúceho slnka.

Jarmila: *Nachádzate sa na konci jedného životného cyklu. Mali by ste zavolať svojich anjelov, aby vás povzbudili a viedli vaše ďalšie kroky. Čaká vás šťastie.*

24/ESTER

Ester: Na zvyšok kondičnej jazdy sa necítim byť v kondícii. Nemohli by ste šoférovať?

Karol: Samozrejme.

*Ester: Prvýkrát ho vidím za volantom, je suverénny šofér.
Tomášova urna s popolom sa v kufri auta posúva v čiernej igelitke zo strany na stranu.*

Karol: Pardon. Mám spomaliť?

Ester: Už ho to nebolí.

Tomáš: Ďakujem.

Ester: Áno. Tu mi zastavte, prosím.

Karol: Zastavím a podám jej čiernu igelitku.

Ester: Ďakujem.

Karol: Nie je začo.

Ester: Vidíte tamto zaprášené auto?

Karol: To Volvo?

Ester: Áno. Myslíte si, že by ste sa v ňom niekedy so mnou zviezli?

Karol: Určite.

Ester: Zaplatila by som vám to, samozrejme.

Karol: Len mávnem rukou.

Ester: A čo dnes v podvečer? Máte čas?

Karol: Váham.

Ester: Aby sme to rande neodkladali.

Karol: Dobre. O šiestej?

(Ester ho v náhlom popude pobožká.)

Ester: **Doma som postavila urnu na jediné voľné miesto v knižnici. Logo pohrebnej služby na seba strhávalo príliš veľa pozornosti, tak som urnu pootočila. To mi pripomenulo drobný teror, ktorý vypukol, keď Tomáš už nedokázal vstať z postele. Stále ma k sebe volal. Lieky chce mať napravo, čaj naľavo. Televízia sa musí dať vyššie, aby na ňu lepšie videl. Musela som ju niečím podložiť. Plakala som z bezmocnosti, od únavy a**

od zlosti. Našťastie, vždy sa dokázal vrátiť, opäť sa správal milo, takmer galantne. Nútil sa do vtipkovania.

Tomáš: Obávam sa, že túto extrakciu pacient neprežije.

Ester: Inscenoval svoje umieranie? Raz som sa mu post'ážovala na bolesť hlavy.

(Tomášovi.) Bolí ma hlava. Som vyčerpaná.

Tomáš: Tak si ľahni vedľa mňa.

Ester: Povedal sarkasticky a ukázal na voľné miesto vo svojej smrteľnej posteli.

Ja cítim doslova prázdno, ktoré vo mne po Tomášovi zostalo. Akoby som sa o kus zmenšila. S každou smrťou bližneho je nás menej. Od začiatku som to tušila, ale odmietala som tomu uveriť. Keď som si prvýkrát všimla, že je pod opálením žltý v tvári, napadlo mi to. Keby mal bolesti, mohli to byť, napríklad, žlčové kamene. Ale Tomáš žiadne bolesti nemal. Nebolestivé zožltnutie. Akoby mi dal niekto nazrieť do scenára.

Tumor v hlave pankreasu, ktorý spôsobuje dilatáciu žlčovodov. O dva dni som si to prečítala v správe kolegu, ktorý Tomášovi spravil cétečko.

(Tomášovi)

Zhodou okolností to bol jediný chlap, s ktorým som ti bola neverná. Nenávidela som ho za to. Nenávidela som ho za to, že sme ti kedysi ublížili. Nič o umieraní nevieme. Odkladáme tú tému tak dlho, až je nakoniec vždy neskoro. Ani na medicíne ma o umieraní nikto nikdy neučil, chápeš? Vedela som, že tu už dlho nebudeš, ale uvedomila som si to až vtedy, keď si prestal jesť. Preboha, veď ty vážne zomieraš. Vedela som to.

Tomáš: Vedeli sme to obaja.

Ester: Zúriivo som začala zháňať odbornú literatúru. Prvýkrát od vysokoškolských štúdií som si robila výpisky. *Ľudia plačú nad strniskom budúcnosti a nevidia plné stodoly minulosti.* Chápeš? Musíme sa dívať do minulosti. Prežili sme spolu krásny príbeh, to už nám nikto nevezme.

Tomáš: *Vtedy som zatvoril oči. Mlčal som. Nevedel som, čo mám povedať. Zovrelo mi hrdlo. Len som potichu prikývol.*

Ester: Dostali sme dar lásky, Tomáš. To sa nedostane každému. Máme na čo spomínať. Naša stodola je plná.

Tomáš: Vtedy som ti stisol ruku.

Ester: A po dlhom čase si ma pobožkal.

25/NITH-HAIAH

Nith-Haiah: Opäť most. Tentoraz Hlávkov. Hachamel má odjakživa slabosť pre mosty. *(Vyberá knihu.)* Na toto sa pozrite. *Sprievodca pre vtelených anjelov, elementály, vesmírne bytosti, nové duše a zasvätených.*

Hachamel: Moment. Ty si tú knižku ukradol?

Nith-Haiah: Urobil som si virtuálnu kópiu. Nie je to nič ťažké. Usilujem sa kráčať s dobou. Chápeš.

Hachamel: Hlavne, aby si dokázal doručiť pizzu. Dúfam, že to už ovládaš.

Nith-Haiah: Nemajte strach. Niečo Vám prečítam. *Istá Kelly popisuje svoje pocity takto, citujem: Vždy som mala pocit, že som biela vrana. Na základnej škole mi spolužiaci hovorili, že som čudná. Brala som to vždy strašne osobne. Trpela som, že ma nikto nemá rád. Teraz, keď už viem, aký je môj duchovný pôvod, keď viem, že som vtelený anjel, pozerám sa na veci celkom inak.*

Hachamel: Toto vydávať by mal byť zločin. Dobre. Ale, čo urobíme pre Jarmilu? Má niekto nejaký nápad? Pripomínam, že o tri hodiny príde o jediného syna.

Nith-Haiah: Jofaniel sa jej musí zjaviť.

Jofaniel: Ja? Čože?

Hachamel: Dobrý nápad. Bude predstierať, že je Archanjel Uriel.

Jofaniel: Trochu ťa nalíčime. A samozrejme, budeš mať krídla.

Jofaniel: Zbláznili ste sa? Zošaleli ste?

Hachamel: My nie.

Jofaniel: Archanjel Uriel? Telenovela. Panebože!

Nith-Haiah: Všetci vieme, že to pre Jarmilu nakoniec urobíš. Prezrádzajú to tvoje oči.

Hachamel: Prezrádzajú to tvoje oči.
(k Ilmuth) Chceš konečne vedieť, ako vyzerajú anjeli?
(Ilmuth prikývne.)

Hachamel: Ako dobrí ľudia...
Vážení. Zostáva ešte otázka, čo môžeme urobiť pre Zdena.

Jofaniel: Čože? Pre Zdena? Takže robíme aj samovrahov?

Hachamel: Nedoprajeme mu ani drobnú láskavosť? Nesplníme mu ani posledné želanie?

Ilmuth: Pripraví dve deti o otca. Niečo také predsa nemôžeme schvaľovať.

Hachamel: Aj jeho pripravil život o otca. Nikdy ho nestretol. Ja jeho čin neschvaľujem, Ilmuth, mne je ho iba ľúto. Niekedy život sklame človeka tak hlboko, tak fatálne, že ho jednoducho musí odmietnuť.

Nith-Haiah: Spomeňte si na Ľudu. Stretla lásku. Je to zločin? Keď konečne našla toho, ktorého hľadala celý život, bola už vydatá. Je to zločin? Šťastie jedných spôsobuje zúfalstvo druhých.

Jofaniel: Nabudúce budeme plniť posledné želanie jazvečíkovi, čo zhltol gaštan.

Hachamel: Keď s ľuďmi nebudeme súcitiť ani my, tak kto potom?

Ilmuth: Predsa Pán Boh.

(Hachamel Ilmuth nežne objíma.)

26/HACHAMEL

Mária: *(Zodvihne nohy doma na pohovke.)*
Zase mi opuchajú.

Karol: *(Kričí z predsieni.)*
Nevidela si gastrogel? A nemôžem nájsť tie modré ponožky.
(Vojde.) Počúvaš ma? Nemôžem nájsť gastrogel a hľadám tie modré ponožky.

Mária: Gastrogel je v kredenci. Vedľa strúhanky. Alebo na chladničke.
Ponožky sú ako vždy v koši na bielizeň.

Karol: *(Vyťahuje ponožky.)* Nepopárené. Ako vždy.

Mária: Keď ich raz popáruješ ty, tak vyvesím zástavu.

Hachamel: Takto je to vždy. Človeku zostávajú dve hodiny života a on sa sťažuje, že nemá popárené ponožky.

Mária: Filip sa tu neukázal štrnásť dní.

Ilmuth: *Vaše deti nie sú vašimi deťmi. Sú synmi a dcérami túžby života po sebe samom. Prechádzajú vami, ale nevychádzajú z vás, a hoci sú s vami, nepatria vám.*

Karol: Zavolám mu.

Mária: Nevolaj.

Hachamel: Je sklamaná zo života. Definitívne a neodvolateľne. Jej predbežným sklamaním je dokonca poznamenaná aj budúcnosť. Na všetko nové, na slnečné ráno, na digitálny fotoaparát, ktorý jej k narodeninám kúpil Karol, na košík čerstvých broskýň – na to všetko hľadá Mária s preventívnou skepsou. Kto s tým bude fotiť? A čo? Kto bude tie broskyne zavárať? A načo?

Karol: Čo bude na večeru?
Keď teda nebudú vtáčky...

Mária: Objednala som pizzu. Cez telefón.

Karol: Kristepane.

Mária: Máš niečo proti pizzi?

Karol: Nemám. Ja zjem všetko.

Nith-Haiah: Tak ja idem.

Ilmuth: Držíme ti palce.
(Nith-Haiah sa zjaví ako poslíček. V ruke drží dve pizze.)

Nith-Haiah: Dobrý deň. Tak, tu to máte, mladá pani. Pozor, ešte sú horúce. Jedna capricciosa, jedenkrát quattro formaggi.

Mária: Vy ste teda najstarší pizza boy, akého som v živote videla.

Nith-Haiah: To je možné. Viete, v mojom veku sa človek živí, ako sa dá.

Mária: *(Ochutná kúsok pizze.)* Dobrá.

Nith-Haiah: Dobré jedlo dokáže rodinu zbližiť.

Jofaniel: *(Prichádza v preoblečení, je smiešny.)* Tých dvoch už nezblíži ani hovädzí stroganoff.

Mária: *(Znovu ochutná kúsok pizze.)* Čo do toho dávate? Oregano? Je tam oregano?
(Mária prinúti Karola, aby ochutnal.)

Karol: Hmm.

Mária: Je tam oregano?

Nith-Haiah: To veru neviem.

Mária: Vy sa tvárite, akoby ste pizzu nikdy v živote nejedli.

Nith-Haiah: A viete, že máte pravdu?

Mária: Nehovorte mi, že ste nikdy nejedli pizzu.

Nith-Haiah: Naozaj nie.

Mária: Vám pizza nechutí?

Nith-Haiah: Keď mám byť úprimný... vlastne neviem.

Mária: To mi nehovorte. Tak to musíme hneď napraviť. Dáte si s nami.
(Karol dáva najavo nesúhlas s jej návrhom, ale Mária ho ignoruje.)

Nith-Haiah: Ďakujem za pozvanie, ale to naozaj nemôžem prijať.

Mária: Prečo nie? Podťte ďalej. Nevyzúvajte sa.

Jofaniel: Dobročinnosť, jeden z hlavných symptómov klimaktéria. Návaly emócií, zvýšené potenie a charita. Cha!

Mária: No? Čo poviete?

Nith-Haiah: Výborná. Skvelá.

Mária: Tak vidíte. Ani neviete, o čo prichádzate.

Ilmuth: Chudák Nith-Haiah.

Jofaniel: Zvláda to bravúrne.

Nith-Haiah: Chvíľu potichu konzumujeme pizzu. Ble.

Mária: Keď mal náš Filip, náš syn, tri roky, začal celkom odmietat' mliečne výrobky.

Karol: Nemala si mu v Beskydoch ukazovať tú kravu.

Mária: Síce ste nikdy nejedli pizzu, ale určite viete, ako vyzerá kravské vemenó. Myslím: špinavé kravské vemenó.

Nith-Haiah: Samozrejme.

Mária: Hnus, však? Takže sme kvôli nášmu Filipkovi vymysleli, že sú dva druhy mlieka: kravské mlieko a mlieko z Mliečnej dráhy.

Karol: Vymyslel som to ja. Na MDŽ.

Mária: To je pravda. Prišiel z práce ožratý na mol.

Karol: Na mol. A na kuchynskom stole stálo päť načatých jogurtov. Ako obyčajne.

Mária: Nepreháňaj.

Karol: Tak mi došla trpezlivosť.

Mária: Normálne Filipka zobudil a kričal na neho, že z kravského mlieka sú jogurty a syry iba vtedy, keď je na nich obrázok kravy, a že všetky ostatné sú z mliečnych studničiek na Mliečnej dráhe.

Nith-Haiah: Kuchynské hodiny v ďalšej sekunde stíchnu. Karol a Mária znehybnjú. Sme na maxime. Viac z nich nedostanem. Prečo aj po tých dlhých storočiach očakávame niečo viac?

Hachamel: V tom prípade sa nedá nič robiť. Dobrá práca.

Karol: Musím ísť. O šiestej mám poslednú jazdu.

Nith- Haiah: Aj ja pôjdem. (*Vstáva.*)

Karol: Tak dovidenia. Ahoj. *Pokúsim sa Máriu pobozkať, ona ma odstrčí.*

Mária: Choď už.

Hachamel: Ich posledné spoločné sekundy. Karol sa obúva. Mária dojedá pizzu. Žiadne verše mi nenapadajú. Možno má Jofaniel pravdu. Poézia ukazuje ľudí nie v lepšom, ale v klamlivom svetle. Nie sú schopní prebrať sa – to je pravda, ktorú si odmietam pripustiť. Tuleň môže žonglovať s loptou, ale rozprávať sa nenaučí, ľudia rozprávať vedľa, ale nikdy sa nenaučia žiť. Neodstrániteľná tuposť tých inteligentných zvierat. Cítim márnosť a zlosť, ako učiteľ v pomocnej škole. Karol odchádza. Viva la muerte!

Jofaniel: Nič si nenahovárajte. Nielenže mu nepovedala, že ho má rada, ale dokonca ho ani nepobozkala.

Hachamel: Robili sme, čo sme mohli. Sily dobra sú obmedzené.

Jofaniel: Nikdy v živote mu to nepovedala, chápete? Mám pocit, že na mňa z vesmíru ľadovo ťahá.

Hachamel: Taký je život. Čo sa nedá zmeniť, musí sa vydržať.

Jofaniel: Ešte je tu plán B.

Hachamel: Plán B?

Jofaniel: Na niektoré myšlienky dokáže ženu priviesť iba žena. (K Ilmuth)
Vieš, čo je to orálny sex, zlatko?

Hachamel: Každá drobná láskavosť robí ľudský život a nejaké to promile znesiteľnejším.

27/JOFANIEL

Jarmila: Zdenko stále neberie telefón. Začína ma to znervózňovať.

Jofaniel: Tie krídla nie sú práve najľahšie, som unavený ako brzdy v Alpách. Navyše nás trochu tlačí čas, šou by sa už mala začať.

Hachamel: Každá drobná láskavosť robí ľudský život a nejaké to promile znesiteľnejším.

Jarmila: Na syna som čakala s večerou už od pol siedmej, potom som to nevydržala a najedla som sa sama. Kvôli synovi som sa už zase prejedla, odpratala som zo stola a potom som si uvarila kávu.

Jofaniel: Tak teraz. Napočítam do desať a vyrazím.

(Jarmila otvorí chladničku, vyjde z nej Jofaniel. Stojí v šoku. Ako obarená.)

Jofaniel: Dobrý večer, Kelly. Som Zdenov anjel Uriel. Nemaj strach.

(Jarmila asi pätnásťkrát prikývne.)

Jofaniel: Nemaj strach. Uzdravujem ľudské emócie a myšlienky, lebo ich zbavujem zlosti. Obzvlášť dobre dokážem liečiť hnev a neochotu odpúšťať. *(Jarmila plače.)* Neplač. Alebo plač. Mám pre teba smutnú správu, Kelly. Zdenko sa už vydal na druhý breh. Ty vieš, čo to znamená, Kelly. *(Jarmila prikývne.)* Odpusť mu, Kelly. Vedel, že jeho pozemská existencia ti prináša v poslednom čase len trápenie. Neskôr sa s ním stretneš a uvidíš, že je šťastný. Aj ty budeš šťastná.

(Jarmila padá na kolená a zopína ruky.)

Jofaniel: Zbohom, Kelly. Už sa nikdy nevidíme. *(Pri odchode mu napadne, že by situáciu mohol ešte na niečo využiť.)* A už nás nikdy nevolaj, Kelly. Rozumieš?

(Jarmila prikývne, Jofaniel sa tvári prísne.)

Všetko, čo potrebuješ vedieť, už vieš. Ten krištál zahod', Kelly. A karty hod' do Vltavy. Sľúb mi, že to urobíš. *(Jarmila mlčí.)* Sľúb mi to.

Jarmila: Sľubujem.

Jofaniel: A mala by si sa spriatelit' s Máriou.

Jarmila: S Máriou? S tou, čo takto drží kriedu? Takto?

Jofaniel: Áno. S Máriou. Bude ťa potrebovať, Kelly. A ty budeš potrebovať ju, Kelly. Uvidíš.

Jarmila: Ale jej syn Filip predsa Zdenkovi ... Ľudmilu...

Jofaniel: Filip Zdenkovi Ľudmilu...ja viem, Kelly. Odpusti mu. Nestrácaj čas nenávisťou. Nestrácaj čas ani s nami. Carpe diem! Užívaj dňa! Uži si každý deň. Uži si všetky tie božské veci, s ktorými sa Zdenko a všetci ostatní musia rozlúčiť.

(Jarmila sa veľmi rozplače.)

Jofaniel: Užívaj si dar života. Užívaj si úsmevy detí. Farby oblohy. Vôňu kávy. Teplý vietor. Trúbenie autobusov. Užívaj si studenú zimu aj dusné leto. Šťastie je čas, Kelly. Nezapadni na to. Šťastie je čas.

Jarmila: Šťastie je čas.

28/HACHAMEL

Hachamel: Pol siedmej aj päť minút. Benzínová pumpa pod Havlíčkovými sadmi. Karol, ktorý zhruba o štyridsať minút zomrie, umýva a upratuje zaprášené Volvo. Sedíme s Ilmuth na streche starého Renaultu. Stále chytá ľúbostné esemesky.

Ilmuth: Baví ma to. Láska ma baví.

Karol: Ester som poslal dovnútra na kávu, aby nemusela byť konfrontovaná s Tomášovými vecami v palubných priehradkách.

Jofaniel: To bola maškaráda. Dúfam, že to tak skoro nezažijem. Predpokladám, že Nith-Haiah je so Zdenom.

Hachamel: Áno.

Jofaniel: Jednej veci stále nerozumiem.

Hachamel: Som unavený.

Jofaniel: Iba jednej. Ale možno je zo všetkého najdôležitejšia.

Hachamel: Som unavený na smrť a opúšťa ma viera. Začínam byť laxný ako Filip a Ľuda, ktorí si práve s hysterickou veselosťou púšťajú Zdenovu nahrávku. Začínam byť laxný ako Mária, ktorá práve doma žehlí.

Karol nasadá do auta, prichádza ku stojanu. Natankuje.

Karol: Hotovo.

Ester: Ďakujem. Veľmi pekne ďakujem.

Hachamel: Spoločne prichádzajú k pokladni. Ester platí benzín a objednáva kompletný program umývačky.

Nith-Haiah: Vieš, čo povedal svätý Augustín? Miluj Boha a čiň, čo chceš.

(Ilmuth vrtí hlavou.)

- Jofaniel: Takže ty si jeden z tých morálnych hypochondrov, ktorí radšej neurobia nič, než aby sa máličko previnili.
- Ilmuth: To nemôžem urobiť. Už kvôli Márii.
- Hachamel: Karol s Ester nasadajú do Volva a prichádzajú k umývačke.
- Jofaniel: Nikto od teba nechce, aby si ho prebafla osobne. Iba jej vnukneš ten nápad. Potrebuje to len odsúhlasiť.
- Hachamel: Potrebuje anjelské poverenie. Der Engel verrichtete.
- Ilmuth: Takže vnuknutia už nie sú pracovná nedisciplína anjelov?
- Hachamel: Život je zložitejší ako desatoro, Ilmuth.
- Jofaniel: Z čoho si taká preľaknutá? Uvidíš, nič to nie je...
- Ilmuth: Prečo sa na mňa tak mračíte?

29/NITH-HAIAH

- Nith-Haiah: *Ale ja ešte nechcem zomrieť. Je toľko vecí, ktoré by som rada urobila...* to si zapísala do denníčka šestnásťročná Isabela Zachert pár dní pred tým, ako zomrela v nemocnici v Bonne na rakovinu. Niekedy sa pýtam, či by sa samovražedné plány nedali odvrátiť stretnutiami s ľuďmi trpiacimi nevyliciteľnou chorobou. Urobil by Zdeno to, k čomu sa práve chystá, keby Isabelu poznal? Alebo keby dnes dopoludnia navštívil detskú onkológiu?
- Zdeno: **Hneď, ako vyjdem na magistrálu, kolóna predomnou zastaví. Cítim strašný, urputný, slávnostný pretlak, ktorý mi zabraňuje sústrediť sa a myslieť jasne.**
- Nith-Haiah: Je ťažké hovoriť o vážnych veciach bez dostatočnej slovnej zásoby, vedela Isabela. Zdeno sa dohovoria tromi svetovými jazykmi a napriek tomu mu chýbajú slová. Je smädný, ale na tom už nezáleží. Na ničom už nezáleží. Striedavo sa opája spravodlivým hnevom a neurčitou, upokojujúcou sebaľútosťou.
- Zdeno: **Myslím na svoje deti. Myslím na svoju tehotnú matku v bielych svadobných šatách, ako zostala sedieť všetkými opustená v nejakom špinavom podchode. To si nemal, otec, to si nemal...**

Nith-Haiah: Je sotva na začiatku mosta. Na moste je zápcha, autá pred ním stoja. S tým nepočítal.

Zdeno: **Čakať už nedokážem.**

Nith- Haiah: Vystupuje. Dvere necháva otvorené. Obchádza auto a prelieza zvodidlá. Trúbenie. Zrýchľuje chôdzu. Beží. Neobzerá sa, ale vie, že už je dostatočne ďaleko.

Zdeno: **Odrážim sa. Vyliezam na ochranné pletivo a vytiahnem sa hore. Niekoľko áut brzdí, nejaká žena zajačí.**

Nith-Haiah: So smrťou tu nikto nepočíta.

Zdeno: **Vzopriem sa, prehodím pravú nohu cez okraj zábrany a preleziem na vonkajšiu stranu pletiva. Dvaja vodiči vyskakujú z áut a bežia ku mne.**

Muž: Nerobte to, prosím. Nerobte to. Podťte sa porozprávať. Prosím. Prosím...

Nith-Haiah: Z toho chlapa hovorí najmä strach zo smrti.

Ilmuth: Ešte nikdy sa s ňou nestretol tvárou v tvár.

Nith- Haiah: Tak často diskutované Božie milosrdenstvo spočíva predovšetkým v tom, že udržuje niekoľko miliárd ľudí v úplnej nevedomosti: necháva ich pokojne nakupovať, hádať sa s manželkou, zakladať politické strany alebo hrať bowling. Pokiaľ Boh existuje, je milosrdný. Ak by bol krutý, tak by otvoril ľuďom oči.

30/ESTER

Ester: **Tvár mal vychudnutú. Biednu. Jeho krásne veľké zuby zostali chorobou nedotknuté. Vždy, keď som mu odstránila zubnou kefkou zvyšky jedla, boli opäť žiarivé, akosi nevhodne biele. Bez problémov nimi drvil aj tie najväčšie kocky ľadu, čo som mu vkladala do úst, aby zahnali pocit smädu. Bolo v tom niečo ohavné.**

Tomáš: Zomrel som v utorok. Na sklonku popoludnia.
Držala si ma za ruku.

Ester: Pozorovala som, ako tvoja tvár stráca zvyšky farby.

Tomáš: Ničoho sa neboj.

Ester: Opakovala som ti. Som s tebou. Milujem ťa.

Tomáš: Ešte pred sekundou som bol tvoj manžel.
Ester: Teraz som mala pred sebou tvoje mŕtve telo. Otvorila som okno a zapálila sviečku. Zatlačila som ti oči a vyzliekla som ťa. Priniesla som si horúcu vodu a umyla som ťa. Navliekla som ti papierovú plienku. Obliekla som ťa do bielej košele a sivého obleku. Očistila som ti čierne poltopánky a obula som ti ich. Bola som na seba hrdá. Dokázala som to. Sadla som si k tebe čakala som. Pripravovala som sa na tú správu. Nad mŕtvym telom svojho muža som sa pripravovala na správu o jeho smrti.

31/HACHAMEL

Hachamel: Sedíme na Nuselskom moste a pozorujeme blížiacu sa Volvo. Zostáva minúta. Karolovo srdce prekypuje vďačnosťou. Pozrie na Ester za volantom a usmeje sa na ňu.

Jofaniel: Orálny sex bol jeho celoživotný Mount Everest.

Karol: Práve som na neho vyliezol.

Mária: Odložila som žehličku, vytiahla šnúru zo zásuvky a zapla televíziu. O chvíľu začnú správy.

Filip: Na záhrade pred Zdenovým domom som kosil kosačkou trávu.

Ľuda: Dívala som sa na teba cez okno a potom som za tebou prišla.

Filip: Objali sme sa.

Jarmila: Šťastie je čas.

Ilmuth: Zbohom, Karol.

Jofaniel: Si skvelá. Celý zápas nič moc, ale v poslednej minúte Karol vďaka tebe nádherne skóroval.

Hachamel: Predstieraš citovú nezúčastnenosť, ale dobre viem, že to tak nie je. Tridsať sekúnd. Volvo prechádza Ostrčilovým námestím a mieri k mostu.

Zdeno: Pustím sa ochranného pletiva a padám dolu.

Nith-Haiah: Zbohom.

Hachamel: Ester zbadá telo tesne pred tým, ako dopadne a inštinktívne strhne volant doľava, smerom na koľajnice.

Jofaniel: Prečo ženská nedokáže prejsť mŕtvolu?

Ilmuth: Do boku auta narazí v plnej rýchlosti električka číslo sedem a odhodí ho do protiidúceho jazdného pruhu, kde sa – opäť bočne – stretne s nákladným vozidlom Scania. Ohlušujúci, akoby biliardový stret s nákladným automobilom vymrští zdemolované Volvo na chodník. Kvília brzdy, autá v oboch smeroch zastavujú a rozsvecujú výstražné svetlá.

Plačem. Zdeno je mŕtvy. Karol zomiera. Zomrelo veľké srdce. Dobrú noc, môj princ. Spevy anjelov ťa uspia.

Zavládne takmer úplné ticho. Čo to je? Predzvesť desivého ticha nekonečných priestorov? Oblak zvířeného prachu a dymu sa zvolna rozptýli. Z otvoreného okna sa ozve znelka televíznych novín.

Pribieha vodič električky, niekoľko cestujúcich a okoloidúca slečna s hlbokým dekoltom.

Jofaniel: Pozrite na tie kozy. To by ho potešilo.

Ilmuth: Jofanielovi sa zlomí hlas. Hachamel ho zoberie okolo ramien, akoby to bol jeho syn.

Jofaniel: Boh nie je, však?

Hachamel: Od prvej misie s tebou som vedel, že je len otázkou času, kedy sa ma to opýtaš.

Jofaniel: Neexistuje. Je to tak?

Hachamel: Samozrejme, že existuje. Záleží len na tom, aké mu dáme meno.

Ilmuth: Aké meno mu dávaš ty?

Hachamel: Láskavosť.

Ilmuth: Nie láska??

Hachamel: Láskavosť.

Nith-Haiah: Ilmuth je vydesená. Zoberiem ju za ruku. Počúť húkanie sanitky.

Hachamel: Ester bude žiť.

Jofaniel: Takže neexistuje žiadne potom? Práve to definitívne skončilo? Ako keď vypneš televízor.

Hachamel: Dlho mlčím. Potom odpoviem. Áno. Znova sa akoby zastaví čas. Musíme letieť ďalej. Nemusíme veriť v Boha, ale nesmieme v neho prestať dúfať.

koniec